

رياست جمهورى
معاونت علمى، فناورى و اقتصاد دانش بنیان

**World
Intellectual
Property Day**

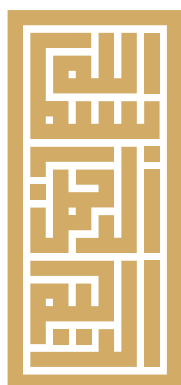
**ویژه نامه
روز جهانی
مالکیت فکری**

دارکوب

جستجو گر دارای فکری

جستجو پیشرفته در اختراع و علائم تجاری ثبت شده در ایران
جستجو در علائم تجاری منقضی شده و آگهی های ثبت نشده
جلوگیری از ثبت علامت تجاری مشابه توسط دیگران
اطلاع از جدید ترین اختراعات ثبت شده

۲	ارزش اقتصادی دارایی‌های فکری و ارتقا تعاملات
۲	گذار از اقتصاد مبتنی بر منبع
۴	مالکیت فکری به رسمیت شناختن نوآوری‌هاست
۵	زیرساخت زیستی بهتر برای همه جامعه
۶	مالکیت فکری موتور محرکه صنعت
۸	پیشران امنیت فرهنگی
۹	خلق آینده مشترک با نوآوری و خلاقیت
۱۰	روز جهانی مالکیت فکری تاریخچه و موضوع سال ۲۰۲۴
۱۲	اهداف توسعه پایدار چیست؟
۱۴	تسهیل‌گری وایپو در مالکیت فکری برای مخترعان، نوآوران و کارآفرینان
۱۸	رشد اقتصادی و تولید مسولانه در گرو مالکیت فکری
۱۸	مالکیت فکری زیر بنای تجاری‌سازی
۲۰	توسعه فضاهای نوآوری و فناوری به کمک مالکیت فکری
۲۰	تقویت جوامع بومی به مناسبت شعار روز جهانی مالکیت فکری
۲۱	مالکیت فکری امری فراتر از اختراع و ثبت
۲۲	راهکاری جامع مبتنی بر قابلیت بازیگران
۲۳	ماموریت‌های ابلاغی
۲۴	مدیریت دارایی‌های فکری
۲۶	دارایی‌های فکری
۲۸	خدمات و حمایت‌ها
۲۹	موت کورت مالکیت فکری آکسفورد
۳۰	با ما به زیر چتر بیا تا باهم شکوه باران را دو چندان کنیم
۳۰	تفاهم‌نامه بین کانون و انجمن حقوق مالکیت فکری
۳۲	فن‌تز؛ تجربه سفر فناورانه

زیرنظر: میترا امین‌لو
تحریریه: ■ مرتضی براتی ■ شراره هدایتی ■ کریم عبدی زاده
■ عطیه قائمی ■ نازنین زهرا مردانلو ■ ریحانه آشتیانی
روابط عمومی: ■ راحیل پیشکام ■ صبا مستمند ■ معصومه اطاعتی
طراحی گرافیک و تصویرسازی: ایمان خاکسار

معاونت علمی، فناوری
و اقتصاد دانش بنیان
ویژه نامه روز مالکیت فکری

ریاست جمهوری
معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان

در دیدار معاون رئیس جمهور با دبیرکل واپیو مطرح شد ارزش اقتصادی دارایی های فکری و ارتقا تعاملات

است، پرداخت. ایشان در این دیدار بر نقش سازمان جهانی مالکیت فکری، واپیو، برای تقویت و ایجاد ساز و کارهای مرتبط در این زمینه تاکید کردند. تا دارایی های نامشهود شرکت های دانش بنیان در فرآیندهای ارزیابی، سرمایه گذاری و همکاری فناورانه لحاظ گردد و از حفظ حقوق آنها در بازارهای خارجی اطمینان حاصل شود. در این نشست در خصوص همکاری های دوجانبه و آموزش تیم های فعال ایران در زمینه توسعه و توانمندسازی ارزشگذاری دارایی های فکری و حفاظت از حقوق مالکیت فکری شرکت های دانش بنیان بحث و تبادل نظر شد و مقرر شد برنامه های آموزشی و فرهنگ سازی با همکاری مشترک در ایران برگزار شود. دارن تانگ، دبیرکل واپیو در آینده نزدیک به ایران سفر خواهد کرد و در خلال این سفر برنامه های عملیاتی همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان و سازمان جهانی مالکیت فکری هماهنگ خواهد شد. توسعه همکاری معاونت علمی ریاست جمهوری با واپیو، گام های مثبتی در راستای ارتقای جایگاه ایران در شاخص جهانی نوآوری و همچنین حفاظت و بهره برداری حقوق مالکیت فکری شرکت های دانش بنیان ایرانی خواهد بود.

دکتر روح الله دهقانی فیروزآبادی، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در حاشیه شرکت و سخنرانی در اجلاس مجمع اجتماعی شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، با دارن تانگ مدیرکل این سازمان جهانی مالکیت فکری دیدار و گفت و گو کرد.

در این دیدار دهقانی به اهمیت حفظ حقوق شرکت های دانش بنیان ایرانی برای حضور در بازارهای جهانی اشاره کرد و به مساله مالکیت فکری در این حیطة که چالشی اساسی در توسعه بازارهای بین المللی شرکت های دانش بنیان ایرانی

گذار از اقتصاد مبتنی بر منبع

صنعتی را محدود کرده و مانعی در مسیر گذار به اقتصاد دانش بنیان است. از سوی دیگر، مؤسسات مالی متعارف به دلیل ریسک پذیری پایین و دوره بازگشت سرمایه بلندمدت پروژه های توسعه فناوری و نوآوری، عموماً در تامین مالی این پروژه ها مشارکت نمی کنند.

وی خاطر نشان کرد: در این شرایط، مداخله و حمایت دولت برای ارتقای نظام تامین مالی اقتصاد دانش بنیان ضروری است. دولت ها با تدوین سیاست های حمایتی همچون معافیت های مالیاتی، یارانه ها و کمک های بلاعوض و همچنین نهادسازی مانند ایجاد بانک های توسعه ای و صندوق های ملی نوآوری در ارتقاء نظام تامین مالی اقتصاد

در رویداد «گفتمان تامین مالی مالکیت فکری، گسترش افق های تامین مالی و ارزش گذاری» که ۲۱ نوامبر به صورت حضوری و مجازی در سازمان جهانی مالکیت فکری (واپیو) برگزار شد، جمعی از مدیران اکوسیستم نوآوری واپیو سخنرانی کرده و خلاصه مقالات برگزیده با موضوع «تامین مالی و ارزش گذاری دارایی های فکری» توسط اساتید برجسته مالکیت فکری جهان ارائه شد. برپایی چند نشست تخصصی و سخنرانی مجازی جمعی از مدیران حیطة نوآوری از چندین کشور دنیا از دیگر برنامه های این رویداد بود. در این نشست دکتر روح الله دهقانی فیروزآبادی، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری سخنرانی داشتند.

روح الله دهقانی فیروزآبادی در ابتدای سخنان خود در نشستی که به «تجربه ارتقای نظام تامین مالی و مالکیت فکری برای توسعه اقتصاد دانش بنیان در ایران» اختصاص داشت به اهمیت تامین مالی در گذار به اقتصاد دانش بنیان به ویژه در بافتار کشورهای در حال توسعه به اقتصاد مبتنی بر منبع - پرداخت و گفت: وابستگی این کشورها به صادرات منابع خام همچون نفت و گاز، تنوع اقتصادی در بخش های

برای اینکه سرمایه‌گذار بتواند دارایی‌های نامشهود را واگذار کند، باید بازاری نظام‌مند برای این دارایی‌ها تشکیل شود.

جدید بخشیدن به نظام ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود از جذابیت‌هایی است که شرکت‌ها را به سرمایه‌گذاری در این حوزه تشویق می‌کند.

باید اقتصاد کشور در آینده نزدیک، به سوی حمایت و سرمایه‌گذاری روی ایده‌ها و شرکت‌هایی که از دارایی‌های نامشهود و مالکیت فکری ارزش‌های چندصد برابری ایجاد می‌کنند حرکت کند.

شرکت‌های مطرح و برتر در دنیا عمدتاً از شرکت‌هایی هستند که ارزش واقعی آن‌ها، دارایی‌های نامشهودشان است و حضور در بورس برای این شرکت‌ها زمانی می‌تواند جذاب باشد که حاصل یک تا دو دهه سرمایه‌گذاری بر روی تحقیق و پژوهش، فناوری و نوآوری، ارزش‌گذاری شود.

دارایی‌های فکری

شرکت‌های دانش‌بنیان آنهایی هستند که عمده دارایی‌های آن‌ها حتی ۹۰ درصد دارایی‌ها ارزش‌گذاری نامشهود است و در بورس‌های بزرگ جهان برخی شرکت‌های فناوری هستند که دارایی‌های نامشهود آن‌ها حتی با احتساب بدهی‌هایشان ۱۰۵ درصد از یک شرکت است.

تحقیق و توسعه را برای شرکت‌های بزرگ فراهم کرده و در تسهیل تامین مالی توسعه فناوری در سطح ملی نقش مهمی بازی می‌کند.

دهقانی فیروزآبادی در ادامه به اهمیت نظام مالکیت فکری پرداخت و گفت: نظام کارآمد مدیریت و مالکیت فکری به عنوان ابزاری برای ارتقای تامین مالی اقتصاد دانش‌بنیان، محیطی امن را برای رشد شرکت‌های نوآور و تحقق اقتصاد دانش‌بنیان فراهم می‌کنند. ایران نیز در سال‌های اخیر ضمن تقویت چشم‌گیر نظام ثبت مالکیت فکری و افزایش تعداد درخواست‌های ثبت مالکیت فکری، بهبود مستمر ضمانت اجرایی این نظام را نیز مورد توجه قرار داده است. معاون علمی رئیس‌جمهور تصریح کرد: ایران با پیاده‌سازی سیاست‌های مالی و مشوق‌های مالیاتی، شکل‌گیری و تقویت نظام تامین مالی اقتصاد دانش‌بنیان و گذار از اقتصاد مبتنی بر منابع را دنبال می‌کند و با ایجاد و تقویت نهادهای تخصصی تامین مالی شامل صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های خصوصی پژوهش و فناوری، سازوکارهای اختصاصی تامین مالی اقتصاد دانش‌بنیان را مورد توجه قرار داده است.

وی در پایان تاکید کرد که ایران مشتاقانه از توسعه همکاری‌های بین‌المللی در زمینه تاسیس نهادهای تامین مالی نوآوری و تبادل تجربیات و پیاده‌سازی برنامه‌های مشترک در زمینه تامین مالی اقتصاد دانش‌بنیان استقبال می‌کند.

دانش‌بنیان بر عهده دارند.

دهقانی تصریح کرد: ایران با هدف‌گذاری ملی، گذار به اقتصاد دانش‌بنیان در دهه ۲۰۰۰ میلادی چندین سیاست و قانون از جمله قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان را تصویب کرد که به شکل‌گیری صندوق نوآوری و شکوفایی با سرمایه اولیه سه میلیارد دلار به عنوان بزرگترین صندوق دولتی تامین مالی، فناوری و نوآوری منجر شد. صندوق نوآوری و شکوفایی تنها در سال ۲۰۲۲ بیش از هفت هزار فقره تسهیلات مالی از انواع مختلف را با شرایط ترجیحی در مقایسه با بانک‌ها را در اختیار شرکت‌های دانش‌بنیان قرار داده است. وی افزود: طی دو دهه گذشته، همچنین ۷۳ صندوق پژوهش و فناوری خصوصی در ایران شکل گرفته که تنها در سال ۲۰۲۲ بیش از شش هزار فقره از انواع مختلف تسهیلات مالی را برای شرکت‌های دانش‌بنیان فراهم کرده‌اند. این صندوق‌ها با توزیع گسترده و استانی در سراسر کشور، تامین مالی، فناوری را قابل دسترسی و ساده‌تر کرده‌اند.

معاون علمی رئیس‌جمهور تاکید کرد که تحقق کامل اقتصاد دانش‌بنیان در ایران نیازمند نفوذ فناوری به بخش‌های غالب صنعتی از طریق ارائه تامین مالی در مقیاس بزرگ‌تر و ارائه مشوق‌های مالی تحقیق و توسعه است.

وی خاطرنشان کرد: این مهم منجر به تصویب و پیاده‌سازی نسل جدیدی از سیاست‌ها، خصوصاً قانون جهش تولید دانش‌بنیان در سال ۲۰۲۱ شد که بهره‌مندی از اعتبار مالیاتی

مالکیت فکری به رسمیت شناختن نوآوری‌هاست

شقایق حق جوی جوانمرد

رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی

ناممکن است و یکی از اقدامات دوره جدید معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری به عنوان یک نهاد بین‌بخشی و تسهیل‌گر پرداختن جدی به موضوع مالکیت فکری، ثبت دارایی‌های نامشهود و حفاظت از آن و معامله‌پذیرکردن این نوع دارایی‌ها است و همکاری همه بازیگران این عرصه و قوای سه‌گانه را برای شکل‌گیری آن ضروری است. لذا هر دیدار و تعاملی با سایر بازیگران در این مسیر مقدمه‌ای بر ایجاد همدلی به منظور شکل‌گیری همکاری‌های بازیگران حوزه مالکیت فکری است.

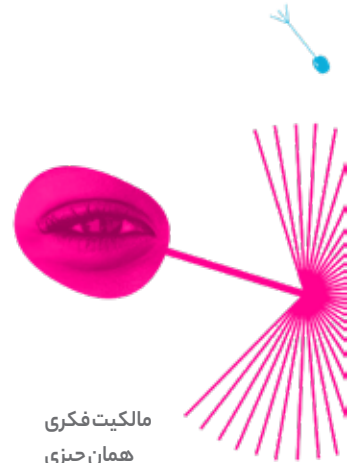
باید به حمایت ایده‌های نوآورانه و فناورانه به مثابه یک زنجیره نگرینست و در کنار هویت‌مندی و امنیت‌مندی، به ورود این ایده‌ها به عرصه اقتصاد دانش بنیان هم اندیشید و برای آن برنامه‌ریزی نمود و ضروریست در این مسیر از ثبت دارایی‌های فکری نامشهود دفاع کنیم. سهم و نقش معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان در این فضا (ثبت دارایی‌های فکری نامشهود)، واسطه‌گری و تسهیل‌گری از مرحله تولد یک فکر و ایده نوآورانه تا مرحله نمو است. ثبت و حمایت از دارایی‌های نامشهود با کمک همه بازیگران این عرصه اعم از هر سه قوا و بخش خصوصی محقق می‌شود و در خلال این همکاری‌ها است که گفتمان سازی عملیاتی می‌شود. هم‌افزایی اصل مجور تسریع سیاست‌هاست و رویکرد معاونت حرکت بر مدار همکاری و تسهیل‌گری ایجاد و توسعه و گسترش این گفتمان‌سازی و حداکثرسازی برنامه‌های مشترک همکاری در تعامل با سایر بازیگران و ذینفعان است.

در کنار مساله توسعه فناوری و نوآوری، موضوع مرجعیت علمی که حاصل جهاد مستمر علمی و کار علمی انبوه و جمعی است و نه تنها برای حفظ آن باید تلاش کرد، ارتباط جدی با موضوع مالکیت فکری دارد. لذا باید توان نخبگانی را برای ایجاد رقابت در شکل‌گیری نوآوری به کار گرفت. وجود فضای ایمن و اطمینان خاطر برای کار علمی؛ لازمه مرجعیت علمی است و ایجاد فضای امنیت برای مالکیت فکری از ارکان مرجعیت علمی است و دانشگاه‌های ما هنوز نظام چندان سازمان یافته‌ای در حوزه مالکیت فکری ندارند و یکی از بزرگترین چالش‌های ما این است که بعضاً چنین تصور می‌شود که چرا اساساً باید دانشگاه در این موضوع مداخله کند. به دلیل عدم وجود نظام سازمان یافته در دانشگاه‌ها اولاً اساتید بر این باور نیستند که باید سهمی برای دانشگاه در نظر گرفته شود. این درحالی است که در تمامی آثار مستخرج از رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها کلیه حقوق مادی و معنوی را طبق مستندات که امضا کرده‌اند به دانشگاه واگذار کرده‌اند. ثانياً دانشگاه‌ها نقش خود را در تجاری‌سازی و ایجاد دفترهای همکاری فناوری به درستی ایفا نکرده‌اند. بزرگترین گلوگاه ما در اجرایی کردن ماده ۵ قانون جهش تولید دانش بنیان که قانونی راهگشا و تسهیل‌گر برای دانش بنیان سازی اقتصاد است به رسمیت شناخته نشدن و به باور عمومی نرسیدن آن است و ما نتوانسته‌ایم ساختار میانجی‌ای که مورد وثوق دانشگاه و خریدار باشد را تعریف کنیم و نهایتاً سازوکار حقوقی به رسمیت شناخته شده‌ای را ارائه دهیم.

داستان مالکیت فکری به رسمیت شناختن تولد نوآوری‌ها و ایجاد قابلیت داد و ستد نوآوری و مهمترین کارکرد سیستم مالکیت فکری است. جریان خلق نوآوری پربرونق نمی‌شود و نوآوری متولد، پایدار و خلق نمی‌شود، الا و لابد اینکه بشر این حق را به رسمیت بشناسد و حق نوآور را حفظ کند، به گونه‌ای که برای او منفعت ایجاد گردد.

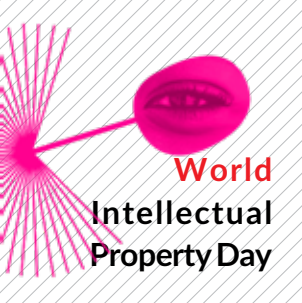
توسعه فناوری به خودی خود در فناوری‌های نوظهور (که می‌تواند ارزش اقتصادی قابل توجهی در آینده را ضمانت کند)، بیش از هر حوزه دیگری به حفظ حقوق مالکیت فکری مالکیت فکری در پایدارکردن توسعه فناوری موضوعی است که مدت‌هاست درباره‌اش سخن به میان است. با توجه به اینکه نوآوری‌های فناورانه در جهان مدنظر قرار گرفته‌اند و سرمایه‌های کلانی را به خود جلب کرده‌اند؛ ضروریست به این نکته فکر کنیم که بیم این نیز وجود دارد که همین توسعه فناوری‌ها باعث تخریب جهانی شود که در آن زندگی می‌کنیم و چه مردم جهان، چه حیوانات، چه گیاهان و چه گونه‌های مختلف چگونه از آنها تاثیر می‌پذیرند؟ مدیریت آثار مخرب توسعه فناوری و همچنین نوآوری کردن برای آن آثار جانبی شوم، یک موضوع مهم در جهان است. واقعیت این است که همه ما برای داشتن جهانی بهتر نیازمند به اشتراک گذاشتن همه توان نوآورانه خودمان هستیم. مالکیت فکری همان چیزی است که ضمانت‌کننده آرامش خیال نوآوران است تا به راحتی نوآوری‌هایشان را به اشتراک بگذارند و برای ساختن یک جهان بهتر تشریک‌مساعی کنند. علاوه بر این نوآورها در برخی حوزه‌های خاص همچون حفاظت از محیط زیست و فقرزدایی (که قریب به ۱۰-۱۵ سال به یک روند در جهان تبدیل شده بود)، این سوال را در ذهن‌ها ایجاد کرد که آیا همه مردم جهان به یک اندازه از نوآوری‌ها حق دارند و به یک اندازه برخوردار هستند؟ چگونه می‌توان نوآوری را به گونه‌ای هدایت کرد که همه از آن بهره‌مند گردند؟ این مسئله‌ای است که مالکیت فکری می‌تواند به حل آن کمک کند.

نکته دیگر طول زمانی است که فناور باید آن را در نظر بگیرد تا به محصول یا خدمت برسد. در این فاصله زمانی بسیاری از نوآوران ممکن است تمایل خود را از دست بدهند. دارایی فکری یک دارایی است که به زودی قابل نقد شدن در بازار نیست و باید صبور بود تا توسعه فناوری به محصول یا خدمتی منتج شود که بتوان از آن ارزش جدیدی خلق کرد. در این راه نوآور زمانی مطمئن قدم برداشت که بداند هر نتیجه‌ای از حقوقش، حفظ شده و قابل پیگیری خواهد بود به بیان دیگر مالکیت فکری اثرش حفظ و به رسمیت شناخته شده است. شکل‌گیری اقتصاد دانش بنیان بدون بستر مالکیت فکری

مالکیت فکری همان چیزی است که ضمانت‌کننده آرامش خیال نوآوران است تا به راحتی نوآوری‌هایشان را به اشتراک بگذارند و برای ساختن یک جهان بهتر تشریک‌مساعی کنند

توسعه و مدیریت دارایی‌های فکری

زیرساخت زیستی بهتر برای همه جامعه

میترا امین‌لو

مدیر کانون مدیریت دارایی‌های فکری

به نام خدایی که سنتش نوآوری است
سخن ماند از ما همی یادگار
تو با گنج، دانش برابر مدار

اندیشه و خلاقیت ارزشمندترین موهبت‌های الهی به بشر است. مگر نه این است که به مصداق «فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَ تَقَحُّتْ فِيهِ مِنْ رُوْحِي»؛ آفریدگار جهان از روح خود به انسان دمیده و بار امانت جانشینی خود را در انسان که اشرف مخلوقات است به ودیعه نهاده و او را با مزیت «وَعَلَّمْ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا»؛ نسبت به کل مخلوقات ممتاز ساخته است. یکی از بارزترین اسماء الهی هم اندیشه و خلاقیت است که در انسان به عنوان خلیفه خدا متجلی است. در باب توانمندی بشر در نوآوری و خلاقیت، اندیشمندان از جان لاک، هگل، کانت و جرمی بنتهام تا محققین معاصر در حیطه حقوق، اقتصاد و مدیریت، نظریات متنوعی را ارائه داده‌اند. امروز در عصری زندگی می‌کنیم که عمده‌ترین برجسته‌ترین اقدامات آن مبتنی بر دانش است. اقتصاد دانش بنیان، توجه و تامل بر زاینده‌های فکری، اصول و مبانی و کارکردهای آن، نه تنها امری مهم، بلکه ضروری است.

اگرچه تاریخ رسمی قوانین مالکیت فکری در ایران در آستانه ورود به صد سالگی خود است، لکن در چند دهه اخیر این مفهوم در عرصه‌های مختلف تنوع بیش‌تری یافته و توجه مخاطبین متنوع‌تری را به سمت خود کشانده است، به نحوی که گاهی بیم آن می‌رود مالکیت فکری که بر بنیان تعادل حقوق فرد و جامعه بنا نهاده شده، از میزان خارج شود و پیوستار مالکیت فکری دچار عدم توازن شود. در سال‌های اخیر، علاوه بر اینکه عمده‌ترین بروز مالکیت فکری در صنعت، علامت و نشان تجاری بود، فضاهای دانشگاهی، علمی و فناوری کشور هم با حقوق اختراع بیشتر آشنا شده و تمرکز نموده‌اند. این امر با راه‌اندازی رشته حقوق مالکیت فکری ذیل رشته حقوق در دو دهه گذشته در دانشگاه، رنگ و بوی علمی‌تری به خود گرفته است. اگرچه حیطه‌های اقتصادی، مدیریتی و فنی هم گاهی به مدیریت دارایی‌های فکری گرایش پیدا کرده‌اند، لکن سر رشته آن هنوز در دستان حقوق دانان است. به

همت اساتید برجسته و صاحبان دانش و ذو علم حقوقی دربرهای جدیدی در این مسیر گشوده شده و برونادهای تلاش‌های علمی در مجلات تخصصی خودنمایی می‌کنند. لکن هرکس قدمی در این باغ نهاده باشد، نیک آگاه است، مقوله دارایی‌های فکری علاوه بر اینکه به سان گلستانی، وجوه گونه‌گون دارد، مخاطبان و ذینفعان متعددی نیز دارد که جامعه‌پذیری این مفهوم را نیازمند استفاده از ابزارها و لحن بیان مختلف می‌دارد.

بدیهی است در تمام عرصه‌ها آگاهی قویترین ابزار انسان‌ها است. مالکیت فکری نیز که زیرساختی برای ایجاد زندگی بهتر برای جامعه است، برای این اثرگذاری ناگزیر نیازمند ارتقاء آگاهی است.

تاریخ نیز گواه این است آثاری ماندگارند که مکتوب باشند لذا برآن شدیم که بنویسیم تا بماند.

مجلات علمی تخصصی، محمل موثری برای ثبت و تجمیع نتایج پژوهش‌های علمی است. لکن ترویج مالکیت فکری امری است که در بستر آموزش‌ها، نشست‌ها، رویدادها، تجربه‌های کارآفرینان تا وکلا و روایت‌های محاکم قضایی تا داستان به سرانجام رسیدن یک سیاست و قانون تحقق می‌یابد. فرهنگ‌سازی شامل همه این موارد است ولی محدود به اینها هم نیست. داده‌های پراکنده این رخدادها، مساله‌ای است که تجمیع آن‌ها می‌تواند موج جریان‌ساز را برای تحول جامعه ایجاد کند.

دوماهنامه مالکیت فکری به همت جمعی از اساتید، اندیشمندان و فعالان مدیریت دارایی‌های فکری و با حمایت و همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی کلید خورده است؛ و از نوشته‌های اساتید و نویسندگان در حوزه مالکیت فکری استقبال خواهد نمود.

امید است در سایه ارشادات استاد ارجمند جناب آقای دکتر محمود حکمت‌نیا، مدیر مسئول مجله مالکیت فکری (در دست انتشار)، راهنمایی‌های صاحب‌نظران و همراهی صنعت پویا، دانشگاه نوآور و مخاطبان فرزانه به بار نشیند و چراغ راهی در مسیر توسعه و اعتلای زاینده‌های فکری بشری برای جامعه باشد.

این ویژه‌نامه در ابتدای بهار که تحول طبیعت است و همزمان با روز جهانی مالکیت فکری پیش‌روی خوانندگان و علاقه‌مندان مشتاق قرار می‌گیرد؛ و نوید انتشار مجله‌ای برای آشنایی عموم جامعه فرهیخته کشور با حوزه‌های متنوع مالکیت را می‌دهیم.

V

یادداشت

مالکیت فکری موتور محرکه صنعت

محمود حکمت‌نیا

مدیرگروه مالکیت فکری
پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

باشد. در این صورت تأمین هزینه برای تولید علم و فناوری با مشکل زیادی روبه‌رو خواهد شد؛ زیرا وی مستقیم نمی‌تواند با مصرف‌کننده روبه‌رو شود.

در اینجا سه دسته افراد مطرح می‌شوند. دسته اول تولیدکنندگان علم و فناوری‌اند. این دسته هسته مرکزی برای حل مشکلات جامعه هستند. دسته دوم تولیدکنندگان انبوه‌اند که نتیجه کار فکری و دستگاه تولید شده به صورت علمی را به صورت انبوه تولید کرده و در اختیار دیگران می‌گذارند. دسته سوم مصرف‌کنندگان‌اند که کالای فیزیکی تولید شده را در زندگی به کار می‌گیرند و برای آن هزینه پرداخت می‌کنند. در نتیجه سه حوزه تولید فکر و تولید کالا و مصرف وجود دارد.

رابطه بازار تولید کالا با بازار مصرف برقرار است زیرا مدیریت آن به دست تولیدکننده است، اما رابطه بازار خلق علم و فناوری با بازار مصرف برقرار نیست. این رابطه میان تولیدکننده فکر و تولیدکننده صنعتی هم برقرار است یعنی تولید کننده صنعتی اگر خلق فناوری خاصی را به لحاظ تجاری ارزشمند بداند حاضر است سرمایه مورد نیاز تولید کننده فکر و فناوری را پرداخت کند. اما تولید کننده صنعتی هنگامی چنین سرمایه‌گذاری را دارای توجیه اقتصادی می‌داند که انتظار موجهی برای بازگشت آن داشته باشد. ولی اگر این احتمال را دهد که رقبای تجاری وی به راحتی می‌توانند با کپی‌برداری دست به تولید همان کالا بزنند به دلیل هزینه‌هایی که برای تولید فکر پرداخت کرده است قدرت رقابت با کسی که تنها هزینه کپی برداری را متحمل می‌شود نخواهد داشت. بنابراین از ابتدا وارد چنین سرمایه‌گذاری نخواهد شد و به اصطلاح اقتصادی در اینجا با شکست بازار علم و فناوری روبرو خواهیم شد. آثار چنین شکستی حل‌نشدن مشکلات جامعه است.

برخی نویسندگان همین مشکل را در ادبیات اقتصادی این‌گونه مطرح کرده‌اند. طبیعت بازار در حوزه تولید کالای دانش‌بنیان دارای نقص ذاتی است. این نقص را می‌توان با تحلیل دانش، فهمید. دانش دارای دو خصوصیت مهم است. یکی اینکه یک کالای عمومی غیررقابتی است و دیگر اینکه به آسانی قابل کپی برداری است. خصوصیت اول این است که دستیابی به دانش توسط یک شخص مانع داشتن دیگری نیست. خلق دانش سبب بهره‌مندی عمومی می‌شود؛ به عبارت دیگر ذات دانش متضمن منفعت عمومی است. این طبیعت سبب می‌گردد که کسی در آن سرمایه‌گذاری نکند؛ به عبارت دیگر دانش امری ذاتاً غیربازاری است. خصوصیت دوم نیز روشن است. وقتی نتیجه دانش و فناوری در قالب کالا مجسم می‌شود به آسانی می‌توان آن را کپی کرد.

حال اگر جامعه را در همین وضعیت به حال خود بگذاریم ممکن است برای فایده‌آوردن بر چنین مشکلی راه مخفی کردن اطلاعات را برگزینند؛ یعنی تولیدکننده علم و فناوری نتیجه کار خود را مخفی کند و در نهایت با تولیدکننده به توافق برسند به گونه‌ای که تولیدکننده علم، اطلاعات

مالکیت فکری راه‌حلی است برای مشکلاتی که برای توسعه اقتصاد مبتنی بر صنعت و نوآوری طراحی شده است. از همین رو آن را موتور محرکه صنعت می‌دانند هر چند ممکن است با نگاه اولیه و به لحاظ حقوقی چندان خوشایند نباشد. صنعتی شدن جوامع موجب توسعه و تغییر بنیادین روابط حقوقی و اقتصادی شده و از همین رو موجب شکل‌گیری مباحث و نظریه‌ها در حوزه علوم انسانی گردید. در دنیای پیشاصنعتی دو عنصر اساسی «کار» و اشیای فیزیکی در حوزه اقتصاد مطرح بوده است. اشیای فیزیکی دارای فوایدی‌اند که افراد برای رفع حوایج خود در تلاش برای تحصیل آنها هستند. در راستای نظم و بهره‌مندی عادلانه و با توجه به خصوصیت کمیابی و قابلیت حیات و اختصاص آن اشیای، برای برخی از اشیای مالکیت طراحی شده است. خصوصیت این اشیای این است که اگر کسی آنها را به دست آورد دیگری آنها را در اختیار ندارد. دیگران نیز به لحاظ اخلاقی مشروعیت تصرف شخص را گردن نهاده و این امر را با عنوان مالکیت به رسمیت می‌شناسند. نتیجه چنین تعاملی این بوده است که اشخاص با کار خود این اشیای را تحصیل می‌کرده و حقوق نیز نتیجه آن را با عنوان نهاد مالکیت به رسمیت شناخته و چگونه تبدلات آن را با نظام قراردادهای وارث منظم می‌کرده‌اند.

حال اگر بر اساس نظام حقوقی، مالکیت شناسایی نمی‌شد و روابط مالکانه تنظیم نمی‌گردید مردم در منازعات زیادی وارد می‌شدند. همین امر نسبت به کاری که شخص در تغییر اشیای انجام می‌داد نیز وجود داشت. فرض کنیم شخص قطعه آهنی را در اختیار داشت و در زندگی با مشکلی چون کندن و شخم زدن زمین روبه‌رو می‌شد و با کار فکری خود آن را به یک بیل برای کشاورزی تبدیل می‌کرد. این بیل برای کشاورزان بسیار مفید بود و آنان نیز به خاطر کندن زمین حاضر بودند در قبال دریافت آن، هزینه زیادی بپردازند. با این پرداخت، هزینه قطعه آهن و کار صورت گرفته تأمین می‌شد. اکنون اگر کسی بخواهد بیل دومی تولید کند، تقریباً همان کار شخص اول را باید انجام دهد. میزان تولید بیل چون با کار یدی انجام می‌شد، تولید چندان زیاد نبود و میزان عرضه بیل بازار را چندان تغییر نمی‌داد. در اینجا نیز همان ساختار مالکیت و قراردادهای برای تنظیم روابط کافی بود.

اکنون اگر فرض کنیم که شخص اول بیل را تولید کرد، ولی شخص دوم به جای استفاده از کار فیزیکی دستگاهی ساخت که می‌تواند به صورت انبوه بیل تولید کند. در این صورت مدیریت بازار به دست تولیدکننده انبوه بیل خواهد بود. کسی که اولین بار اقدام به ابداع بیل نمود در بازار نقش چندان‌اندکی ندارد. حال اگر فرض کنید که شخص برای طراحی و اختراع مجبور به سرمایه‌گذاری کلان

استفاده کنند، بلکه در بسیاری موارد محصول مورد نیاز و علاقه افرادی خاص است؛ برای مثال مخترع اختراعی را برای آرایش اختراع کرده است. روشن است در این‌گونه موارد حتی مشتریان محصول نیز افراد خاصی‌اند. اکنون باید دید دولت بر فرض اینکه بخواهد هزینه تولید فناوری را بدهد با چه توجیهی می‌توان چنین وظیفه‌ای را برای دولت مقرر داشت.

راه‌حل دیگر این است که گفته شود هزینه تولید به‌عده تولیدکننده فکر است. این روش نیز میسر نیست. اگر چه ممکن است برخی از محققان با انگیزه‌های گوناگون دست به ابداع بزنند و به لحاظ اخلاقی انتظار دریافت وجهی نداشته باشند، ولی تعداد اینها اندک خواهد بود و دانش‌های پُرهزینه را شامل نخواهد شد؛ افزون‌براین اشخاص تنها در اموری اقدام به فعالیت می‌کنند که جنبه‌های اخلاقی قوی وجود داشته باشد. به‌خوبی روشن است که امروزه یافتن راه‌حل‌ها در حوزه صنعت برای زندگی انسانی نیازمند برنامه‌ریزی و صرف هزینه فراوان است و دانشمندان به‌طور فردی به آن نخواهند پرداخت یا قادر به انجام آن نیستند.

راه باقی مانده این است که هزینه تولید علم و فناوری را به‌عده مصرف‌کننده قرار دهیم. با این کار رابطه تولیدکننده علم و فناوری با مصرف‌کننده از طریق صنعتگر برقرار شده و تولیدکننده باتوجه به نیاز مصرف‌کننده و برای حل مشکلات وی سرمایه خود را به کار خواهد گرفت. روش عملی کردن این راه حل، ایجاد انحصار در حقوق معینی است که به تولیدکننده علم فناوری و صنعتگر اطمینان دهد در صورت افشای اطلاعات علمی خود و در دسترس قرار دادن آن برای عموم منافع حاصل از بازار مصرف برای مدت معین در اختیار آنها خواهد بود. نظام مالکیت فکری نیز چنین ادعایی را دارد؛ یعنی در تلاش است با طراحی نهاد مالکیت فکری هزینه تولید را بر عهده مصرف‌کننده قرار داده و تولید علم را به یک کار اقتصادی و سودآور متحول کند.

بذر کاشته شده مالکیت فکری با تحولات انقلاب صنعتی به‌شدت در کشورهای صنعتی بارور گردید و با گسترش تجارت بین‌الملل و برقراری روابط گسترده اقتصادی میان کشورها منجر به همکاری‌های بین‌المللی در شکل دادن به معاهدات گوناگون و فراوانی شد، ولی با شکل‌گیری سازمان تجارت جهانی و استقبال گسترده از آن ابعاد جهانی یافت. امروزه مالکیت فکری ذاتاً یک نهاد اقتصادی است و به‌همین دلیل حجم گسترده‌ای از اموال و گردش ثروت میان بازار سرمایه، بازار مصرف، صنعت و علم و فناوری را در سطح جهانی به‌وجود آورده است.

همانطور که گفته شد مالکیت فکری و به‌طور خاص حوزه اختراعات یک امر صنعتی و اقتصادی است. به‌رمندی از مالکیت فکری در اقتصاد و صنعت متضمن این نکته مهم است که کارکرد آن به درستی شناخته شود. به نظر می‌رسد در ایران کژکارکردی در این حوزه وجود دارد. عمده‌ترین عنصر این است به جای تأکید بر صنعت و تولید ثروت بر عنصر علمی و دانشگاهی آن تأکید شده است. از همین رو رابطه صنعت و فناوری در ساختار آموزش عالی برقرار نشده است.

خود را در اختیار تولیدکننده انبوه‌گذار و وی نیز با مخفی نگه‌داشتن اطلاعات از آن بهره‌برداری اختصاصی کند. این پیشنهاد تا جایی که امکان مخفی‌کردن وجود داشته و اطمینان باشد که حتی با تولید محصول نیز این محرمانگی ادامه می‌یابد امری موجه است و ممکن است در این موارد پاسخ‌گو باشد. صورت‌بندی حقوقی آن «اسرار تجاری» است که در نظام‌های حقوقی نیز امری پذیرفته شده است.

اما این راه‌حل خود با دو مشکل روبه‌رو است یکی اینکه بسیاری از دستاوردهای علمی پس از ساخت قابل کتمان و پنهان کاری نیست. افراد دارای مهارت می‌توانند با مهندسی معکوس به بازسازی اقدام کنند. ازسوی دیگر با این فرض که مخفی‌کردن نتایج علمی اگر میسر باشد حرکت علم را متوقف خواهد کرد و در نتیجه این توقف جامعه دچار زیان خواهد گردید. دلیل این امر نیز روشن است زیرا هر فرد اندیشمند برای حل مسئله‌ای لازم است از نقطه صفر کار خود را آغاز کند. حال آنکه اگر یافته‌های علم پیشین در دست وی باشد او با سرعت بیشتر به حل مسائل موجود می‌پردازد. بنابراین چنین راه‌حلی در بسیاری موارد میسر نیست و در مواردی که میسر است با مصالح و منافع جمعی سازگار نیست.

راه دیگر این است که هزینه تولید علم را به‌عده دولت قرار دهیم. دولت از طریق اخذ مالیات و دیگر منابع خود هزینه تولید علم و فناوری را خواهد پرداخت. نتیجه چنین راه‌حلی این است که دولت با پرداخت هزینه بهره‌برداری از یافته دانش را آزاد اعلام می‌کند. هر تولیدکننده‌ای می‌تواند با استفاده از فناوری معرفی شده اقدام به تولید کند. این شیوه ممکن است در بدو امر مناسب به نظر رسد زیرا ممکن است مشکل تولیدکننده علم را رفع نماید، ولی قادر به حل مشکل تولیدکننده انبوه نیست؛ زیرا اگر دولت بخواهد علم تولید شده را در اختیار عموم قرار دهد و همگان در بهره‌برداری آن آزاد باشند کسی خطر رقابت را در مرحله اول نخواهد پذیرفت. ازسوی دیگر دولت چه‌بسا قادر به تأمین همه هزینه‌ها و در تمامی سطوح نباشد؛ افزون‌براین معیاری برای قیمت‌گذاری دقیق یافته فکری وجود ندارد؛ ازهمین رو چنین سیستمی یک سیستم امتیاز و مبتنی بر جایزه است. نظام جایزه بر اساس میزان توجه جایزه‌دهنده است در نتیجه وی چه‌بسا در اعطای جایزه خود به عوامل غیراقتصادی و علمی توجه کند. همچنین دولت‌ها در تأمین بودجه همیشه اولویت‌بندی می‌کنند. در اولویت‌بندی دولت با دو هدف مهم روبه‌رو است ازسویی دولت درصدد است امنیت داخلی و خارجی را فراهم کند و ازسوی دیگر تلاش می‌کند رفاه اجتماعی را برای مردمش فراهم آورد. روشن است که تأمین امنیت معمولاً بر دیگر اهداف پیشی می‌گیرد و دولت در مرحله اول خود را موظف به تأمین هزینه‌های آن می‌داند. روشن است تأمین هزینه امنیت نسبت به هزینه‌های تولید علم مقدم است. با تأمین هزینه امنیت چه‌بسا بودجه دیگر برای علوم و فناوری‌های وجود نداشته باشد؛ بنابراین نتیجه دانش و فناوری به رفاه همه جانبه منجر نخواهد شد.

نکته مهم دیگر اینکه محصول نتیجه اختراع همیشه یک محصول مفید برای عمومی نیست که همگان از آن

سند ملی توسعه فناوری های نرم و فرهنگی

پیشران امنیت فرهنگی

مسعود حسنلو

دبیر ستاد فناوری های فرهنگی و نرم

و خلاق، نیازمند انجام اقدامات و ایجاد زیرساخت هایی هستیم تا بتوان گام های مردم برای ورود به عرصه تولید در این صنعت را استوارتر کرد؛ از جمله مهمترین این زیرساخت ها مسئله حفاظت و پشتیبانی از دارایی فکری ناشی از نوآوری و خلاقیت نهفته در تولید این محصولات و خدمات است که یکی از الزامات ضروری برای جلب مشارکت جامعه خلاق در تولید و توسعه صنایع خلاق می باشد.

در صورتی که با اقدامات و سیاست های مناسب زیرساخت موثر در حفاظت و پشتیبانی از مالکیت فکری در صنایع فرهنگی و خلاق تقویت شود، گام بلندی در جهت تسهیل تولیدات این صنایع برداشته شده است که می تواند دستاوردهای متعددی اعم از تقویت نظام نوآوری و خلاقیت، ارتقای فرهنگ مصرف محصولات فرهنگی و خلاق، رشد فرهنگی و اخلاقی جامعه در سایه حمایت از حق مالکیت فکری، جلوگیری از پامال شدن حقوق مادی و معنوی طبقه فرهنگی و خلاق، بازگشت ارزش و عواید اقتصادی به صاحبان و تولیدکنندگان اثر، جلوگیری از مهاجرت و فرار مغزهای فرهنگی و خلاق، زمینه ساز ورود گسترش سرمایه گذاران و ارتقای انگیزه سرمایه گذاری داخلی و خارجی در حوزه فرهنگی و خلاق کشور، جلوگیری از قاچاق محصولات فرهنگی، ارتقای کیفیت محصولات فرهنگی و خلاق، گسترش و تسهیل ارتباطات و مبادلات موثر و نظام مند با کشورهای جهان در حوزه علمی، فرهنگی و هنری در پیش داشته باشد.

از طرفی سند ملی توسعه فناوری های نرم و فرهنگی کشور نیز به صورت ویژه هم در تعریف صنایع فرهنگی و هم راهبردهای مربوطه به موضوع حق مالکیت فکری تاکید داشته و در بخش راهبردها و اقدامات ملی، وظایفی از قبیل «ایجاد سازوکارهای اجرایی، حقوقی و فناورانه برای حمایت از مالکیت فکری آثار و محصولات فرهنگی بومی از قبیل فناوری های پنهان نگاری و سازمان جمعی پدیدآوردندگان آثار» و «حضور فعال و عضویت در مجامع بین المللی مرتبط با سیاست گذاری، قانون گذاری، مالکیت فکری و ... در پیوند با صنایع فرهنگی و فناوری های نرم» برای توسعه و تقویت زیست بوم فرهنگی و خلاق کشور را پیش بینی کرده است.

در نتیجه ستاد توسعه فناوری های فرهنگی و نرم با نظر به اهمیت موضوع حمایت از مالکیت فکری آثار فرهنگی و خلاق و نیز در راستای تحقق حداکثری شعار سال، با همکاری بخش های مختلف متولی در کشور اقداماتی شامل ایجاد کارگروه قانون گذاری در ستاد، بررسی زمینه سازی پیوستن جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون های بین المللی مالکیت فکری آثار فرهنگی و خلاق، ایجاد کارگروه های تخصصی تدوین و تصویب ساز و کارهای حمایت از مالکیت فکری و شاخص های ثبت مالکیت فکری آثار و محصولات، حمایت از ایجاد سامانه ها و پلتفرم های ثبت مالکیت فکری آثار فرهنگی و خلاق، پیگیری تعریف و به روزرسانی و تقویت قوانین پیشگیرانه در حوزه حمایت از حق مالکیت فکری آثار فرهنگی و خلاق و نیز توسعه بهره برداری از فناوری های نوین جهت ردیابی اصالت و مرجع تولید و صاحب امتیاز مانند فناوری های بلاکچن را در دستور کار قرار داده است و امیدوار است بتواند با اقدامات خود در این حوزه پشتیبانی مفید در جهت نقش آفرینی بیش از پیش تولیدکنندگان فرهنگی و خلاق ایرانی در سطح ایران و جهان باشد. ان شاء الله.

توسعه و تقویت نظامات مختلف اعم از اقتصادی، سیاسی و فرهنگی جز با مشارکت حداکثری مردم محقق نخواهد شد و رمز موفقیت انقلاب اسلامی از آغاز نهضت تا به امروز، تکیه حداکثری بر مشارکت مردم در عرصه های مختلف بوده است؛ در این راستا رهبر معظم انقلاب اسلامی، حضرت آیت الله خامنه ای (مدظله العالی) با نامگذاری هدفمند سال ۱۴۰۳ هجری خورشیدی به نام «جهش تولید با مشارکت مردم» محور تمرکز سیاستی کشور در سال جاری را، بر توجه به این مزیت کلیدی جامعه اسلامی ایران معطوف ساخته اند تا با بهره گیری بهینه از آن، امکان بهبود هرچه بیشتر نظامات مختلف در کشور فراهم شود.

اما در مسیر تحقق این شعار سیاستی، آحاد ما وظایفی داریم و باید هر جا که هستیم از آن برای تشخیص و تعریف حرکت و وظایف خود استفاده کنیم. از این رو بر ماست تا در ستاد فناوری های فرهنگی و نرم معاونت علمی ریاست جمهوری نیز راه خود را در سال جاری با توجه به این مهم بازشناسی کنیم، خصوصاً آنکه مشارکت مستقیم مردمی در تقویت تولید صنایع فرهنگی و خلاق بیش از سایر صنایع نمایان است و همین موضوع مسئولیت ما را در قبال شعار سال مضاعف می نماید.

صنایع فرهنگی و خلاق که با عناوین دیگری همچون، صنایع کپی رایت، صنایع فراغت، صنایع محتوا و صنایع تألیف نیز شناخته می شوند گونه ای از صنعت هستند که به خلق ایده، تولید و توزیع محصولات و خدماتی می پردازند که ماهیت فرهنگی دارند. این صنایع عمدتاً با قابلیت دانش بنیانی و مبتنی بر خلاقیت، مهارت، نوآوری و فناوری هستند و نوعاً از طریق حق نشر و مالکیت معنوی مورد حمایت قرار می گیرند و در عین حال قابلیت بالایی برای اشتغال زایی و ثروت آفرینی موثر در کشور دارند؛ توسعه و تقویت امر تولید در این صنایع علاوه بر اثرگذاری موثر در بعد نظام اقتصادی، می تواند به عنوان یک برگ برنده موثر و چند جانبه عمل کند که موجب گسترش نفوذ فرهنگی و تقویت جایگاه کشور در عرصه های بین المللی، حراست از هویت ملی و متمایزسازی فرهنگ ملی در برابر فرهنگ های بیگانه و فرآیند جهانی سازی، توسعه اجتماعی و احیا و ترویج سبک زندگی اسلامی ایرانی، بهره مندی از فناوری های اجتماعی در راستای رفع معضلات کشور و ارتقای کیفیت حکمرانی، افزایش سطح دسترسی عموم شهروندان به خدمات و محصولات فرهنگی بومی، توسعه اقتصاد مقاومتی از طریق کمک به گذار از اقتصاد منبع پایه تک محصولی به اقتصاد خلاق و دانش بنیان و همچنین فرهنگ زایی، مقاومت در برابر تهاجم فرهنگی و توسعه فرهنگ انقلاب اسلامی هم شود (سند ملی توسعه فناوری های نرم و فرهنگی، ۱۴۰۰).

اما در راستای جلب مشارکت حداکثری مردم و خصوصاً طبقه فرهنگی و خلاق کشور برای نقش آفرینی در توسعه صنایع فرهنگی

World
Intellectual
Property Day

April 26, 2024

مالکیت فکری و اهداف توسعه پایدار:

خلق آینده مشترک بانوآوری و خلاقیت

عطیه قائمی

شعار روز جهانی مالکیت فکری توسط وایپو «تامل بر سبک زندگی و نقش های ما برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار» اعلام شده است.

روز جهانی مالکیت فکری ۲۰۲۴ فرصتی برای کشف چگونگی تاثیر و تقویت مالکیت فکری برای راه حل های خلاقانه است.

پیشرفت های فناورانه باید باعث پایداری اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی حافظ پیشرفت های فناورانه باشد.

لذا باید از هم اکنون اقدام فعالانه داشته و از همه ابزارهای موجود، به ویژه نوآوری و مالکیت فکری برای دستیابی به آینده ای پایدار برای همه و در همه جا استفاده کنیم. درک اینکه چگونه مالکیت فکری نوآوری را راهبری می کند،

کلید پیشرفت توسعه انسانی و اتصال آن به اهداف پایدار برای آینده روشن است.

در این پرونده در ویژه نامه مجله مالکیت فکری ضمن بیان تاریخچه ای از نامگذاری این روز و شعار سالانه آن که توسط سازمان جهانی مالکیت فکری اعلام می شود، گفت و گویی با اصلی ترین بازیگران اکوسیستم نوآوری مالکیت فکری انجام شده و ضمن آن به نقش مالکیت فکری (WIPO) در صنعت خلاق پرداخته شده است. در ادامه شانزده ابزار و بین سازه (پلتفرم) کار و وایپو معرفی و با نگاهی به اهداف توسعه پایدار نقش و کاربرد مالکیت فکری در تحقق اهداف آن با برداشتی از برنامه جدید رونمایی شده و وایپو در این خصوص بیان شده است.

World
Intellectual
Property Day
2024

روز جهانی
مالکیت فکری
تاریخچه و موضوع
سال ۲۰۲۴

2021

2020

همگان، نقش بسزایی داشته‌اند. همچنین این روز، فرصتی است برای نشان دادن نقش حیاتی مالکیت فکری در دستیابی به اهداف توسعه پایدار، اعم از بهبود معیشت و حفاظت از سیاره و محیطی که در آن ساکن هستیم.

اهداف توسعه پایدار، برنامه یا دستورکار ۲۰۳۰ برای توسعه پایدار، مجموعه‌ای از ۱۷ هدف جهانی برای آینده‌ای بهتر و پایدارتر است که توسط سازمان ملل در سال ۲۰۱۵ میلادی پذیرفته و تصویب شد. از جمله این اهداف می‌توان به ریشه‌کن کردن فقر و گرسنگی، سلامتی مطلوب و رفاه، آموزش باکیفیت، انرژی پاک و قابل دسترس، صنعت، نوآوری و زیرساخت و شهرها و جوامع پایدار اشاره کرد. با توجه به وابستگی این اهداف به هم، اقدام در یک حوزه می‌تواند بر دستیابی به سایر اهداف هم، اثرگذار باشد. دستیابی به این اهداف هرچند به چیزی بیش از حسن نیت و اراده نیاز دارد؛ نوآوری و اقدامات عملی لازم است. مالکیت فکری با تقویت نوآوری و خلاقیت جهت پیشرفت انسان در حوزه‌های مختلف، از جمله ابزارهای رسیدن به این اهداف و ساخت آینده بهتر می‌باشد.

سازمان جهانی مالکیت فکری نیز، به عنوان آژانس تخصصی سازمان ملل متحد برای مالکیت فکری، نوآوری و خلاقیت، با استفاده از ابزارهای مختلف، از جمله آموزش و آگاهی بخشی در حوزه حقوق مربوط به آثار فکری، مدیریت کنوانسیون‌ها و معاهدات مرتبط با مالکیت فکری و توانمندسازی کسب و کارها با استفاده از حقوق مالکیت فکری، نقش مهمی در دستیابی به اهداف توسعه پایدار دارد. سازمان جهانی مالکیت فکری، همچنین از طریق همکاری با دولت‌ها، دفاتر مالکیت فکری، دانشگاه‌ها، کسب و کارها و اشخاص حقیقی در تلاش برای ایجاد یک نظام مالکیت فکری کارآمد و متعادل در سراسر جهان است.

در نهایت از طریق ایجاد نظام کارآمد مالکیت فکری و با تشویق و ارزش بخشیدن به نوآوری و خلاقیت، که منجر به پیشرفت بشر در حوزه‌های مختلف علم و دانش خواهد شد، دستیابی به اهداف توسعه پایدار تسهیل می‌شود. با در نظر گرفتن اهمیت اهداف توسعه پایدار در ساخت جهان و آینده‌ای بهتر و باکیفیت‌تر برای همگان و نقش حقوق مالکیت فکری در دستیابی به این اهداف، علت انتخاب این موضوع برای روز جهانی مالکیت فکری مشخص می‌شود. امید است که تمام ذی نفعان حوزه مالکیت فکری در سراسر جهان، با در نظر گرفتن اهمیت مالکیت فکری برای ایجاد زندگی و جهانی بهتر و پایدار با یکدیگر همکاری داشته باشند: «روز جهانی مالکیت فکری مبارک!».

عطیه قائمی

وکیل پایه یک دادگستری و مشاور حقوقی

روز جهانی مالکیت فکری به عنوان رویدادی سالانه در تاریخ ۲۶ آوریل هر سال با هدف افزایش آگاهی عمومی نسبت به مفهوم مالکیت فکری و نقش آن در توسعه خلاقیت و پیشرفت دانش بشری برگزار می‌شود. این رویداد، از سال ۲۰۰۰ میلادی توسط سازمان جهانی مالکیت فکری، در سالروز لازم الاجرا شدن کنوانسیون سازمان جهانی مالکیت فکری (در سال ۱۹۷۰ میلادی) اعلام و معرفی شد. سازمان جهانی مالکیت فکری، یکی از آژانس‌های سازمان ملل با هدف توسعه و حمایت از حقوق مالکیت فکری در سراسر دنیا، ایجاد شده است. هر سال، سازمان جهانی مالکیت فکری موضوعی را برای این رویداد انتخاب و اعلام می‌کند.

از جمله موضوعات سال‌های قبل می‌توان به «مالکیت فکری و کسب و کارهای کوچک و متوسط؛ ایده‌های خود را روانه بازار کنید!» (۲۰۲۱)، «مالکیت فکری و جوانان: نوآوری برای آینده بهتر» (۲۰۲۲)، «زنان و مالکیت فکری: تسریع نوآوری و خلاقیت» (۲۰۲۳) اشاره کرد.

در این روز، کشورهای عضو سازمان جهانی مالکیت فکری نیز همگام با موضوع اعلام شده برای این روز رویدادهای متنوعی را به شکل برگزاری کنفرانس، نمایشگاه، جلسات آموزشی و انتشار محتوای مرتبط تدارک می‌بینند.

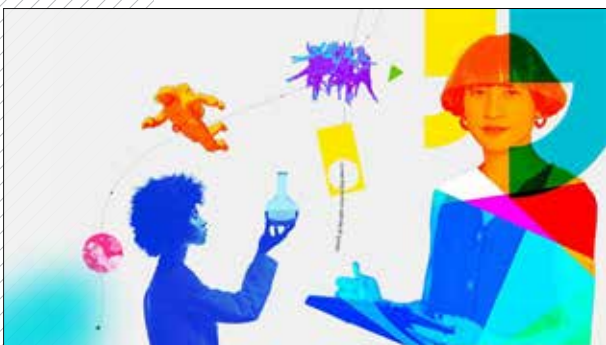
دلیل اهمیت این روز و بزرگداشت آن، اهمیتی است که حقوق مالکیت فکری در توسعه خلاقیت و نوآوری دارد. حقوق مالکیت فکری از جمله علائم تجاری، حق اختراع، کپی‌رایت و طرح‌ها صنعتی، علاوه بر به رسمیت شناختن و اعطای حقوق مشخص به مخترعان و پدیدآوردندگان آثار فکری در صورت داشتن معیارهای حمایت قانونی، بستری برای تضمین کسب منفعت جامعه از این ابداعات و نوآوری‌ها می‌باشد. با توسعه فناوری‌های جدید و اشکال جدید خلاقیت، در نهایت شانس حل چالش‌های عمده بشریت و سالم‌تر و راحت‌تر شدن زندگی بشریت افزایش می‌یابد.

موضوع روز جهانی مالکیت فکری در سال ۲۰۲۴، «مالکیت فکری و اهداف توسعه پایدار: ایجاد آینده مشترک با نوآوری و خلاقیت» اعلام شده است. هدف از اعلام این موضوع، قدردانی از افراد خلاق و نوآور در سراسر جهان است که در مسیر دستیابی به اهداف توسعه پایدار و ساخت آینده بهتر و پایدار برای

۱۳

یادداشت

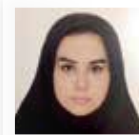

2023

2022

اهداف توسعه پایدار چیست؟

نازنین زهرا مردانلو

کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری

۱۳ اقدام اقلیمی

۱۴ زندگی زیر آب

۱۵ زندگی در خشکی

۱۶ صلح، عدالت و نهادهای قوی

۱۷ مشارکت برای اهداف

دستیابی به اهداف توسعه پایدار مستلزم همکاری بین دولت‌ها، مشاغل، جامعه مدنی و افراد در سطوح محلی، ملی و جهانی است. پیشرفت به سوی اهداف از طریق مکانیسم‌های نظارتی مختلف پیگیری می‌شود و بررسی‌های دوره‌ای برای ارزیابی اجرا و تأثیر اهداف توسعه پایدار انجام می‌شود.

در پایان، اهداف توسعه پایدار نمایانگر یک دیدگاه مشترک برای جهانی پایدارتر، فراگیرتر و مرفه‌تر است.

با همکاری یکدیگر برای مقابله با این چالش‌های جهانی، می‌توانیم آینده بهتری را برای نسل‌های فعلی و آینده خلق کنیم.

برای رسیدن به هدف توسعه پایدار نیاز داریم که همین حالا عمل کنیم!

این اهداف در سه زیر شاخه‌ی مردمی، سیاره و اقتصادی تقسیم شده‌اند.

انسان‌ها

در زیر گروه ساخت آینده بهتر برای انسان‌ها؛ سوال اینجاست که چگونه می‌توانیم با استفاده از نوآوری و مالکیت فکری به اهدافی از قبیل ریشه‌کن شدن فقر، گرسنگی صفر، سلامت و تندرستی، صلح و عدالت، آموزش باکیفیت، برابری جنسیتی و شراکت برسیم؟

با توجه به اینکه در حال حاضر ۵۷۵ میلیون نفر در فقر زندگی می‌کنند، با کمک نوآوری و ابزار حمایتی مالکیت فکری ایده‌های جدید وارد بازار می‌شوند که سبب پیدایش شغل‌های جدید می‌شود.

در جهان یک نفر از هر سه نفر با نا امنی غذایی متوسط تا شدید دست و پنجه نرم می‌کند. و سازمان مالکیت فکری

«اهداف توسعه پایدار» مجموعه‌ای از ۱۷ هدف جهانی است که توسط سازمان ملل متحد در سال ۲۰۱۵ برای رسیدگی به چالش‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی در سراسر جهان ایجاد شده است. این اهداف برای هدایت تلاش‌های بین‌المللی به سمت آینده‌ای پایدارتر و عادلانه‌تر برای همه تا سال ۲۰۳۰ طراحی شده‌اند.

در هسته اهداف توسعه پایدار مفهوم توسعه پایدار است که هدف آن برآورده کردن نیازهای حال بدون به خطر انداختن توانایی نسل‌های آینده برای برآوردن نیازهای خود است. این اهداف طیف وسیعی از موضوعات مرتبط به هم، از جمله فقر، گرسنگی، بهداشت، آموزش، برابری جنسیتی، آب پاک، اقدامات آب و هوایی و موارد دیگر را پوشش می‌دهند.

هر هدف با اهداف و شاخص‌های خاصی برای اندازه‌گیری پیشرفت همراه است.

۱۷ هدف توسعه پایدار به شرح زیر است:

۱ از بین رفتن فقر

۲ گرسنگی صفر

۳ سلامت و تندرستی خوب

۴ آموزش با کیفیت

۵ برابری جنسیتی

۶ آب پاک و فاضلاب

۷ انرژی مقرون به صرفه و پاک

۸ کار شایسته و رشد اقتصادی

۹ صنعت، نوآوری و زیرساخت

۱۰ کاهش نابرابری

۱۱ شهرها و جوامع پایدار

۱۲ مصرف و تولید مسئولانه

دستیابی به
اهداف توسعه
پایدار مستلزم
همکاری بین
دولت‌ها، مشاغل،
جامعه مدنی و
افراد در سطوح
محلی، ملی و
جهانی است. با
همکاری یکدیگر
برای مقابله با
این چالش‌های
جهانی، می‌توانیم
آینده بهتری را برای
نسل‌های فعلی و
آینده خلق کنیم

۱۵

یادداشت

می‌کند و اثرات تغییرات اقلیمی را کاهش می‌دهد. نوآوری و خلاقیت به پشتوانه حقوق مالکیت فکری برای اقدام موثر اقلیمی با ابزارهایی از جمله پتنت اسکوپ که منبعی ارزشمند بیش از ۱۱۵ میلیون اسناد اختراعات است راه حل‌های پیشرفته‌ای را برای حل چالش‌های مربوط به اهداف توسعه پایدار ارائه می‌دهد.

اقیانوس‌های ما محل زندگی هشتاد درصد موجودات زنده بر روی کره زمین می‌باشند؛ که امروزه آن‌ها از استرس‌های غیرقابل پیش بینی رنج می‌برند و مالکیت فکری با تشویق نوآوری در زمینه توسعه ماهیگیری و آبی پروری پایدار، مقابله با آلودگی و تقویت توریسم و... در خدمت این هدف قدم برداشته است. در حیطه زندگی بر روی خشکی نوآوری و مالکیت فکری می‌توانند با ایجاد ارتباطی ممتد بین مردم و محیطی که در آن زندگی می‌کنیم به کاهش چالش‌ها کمک نمایند. در زمینه مشارکت نیز سازمان جهانی مالکیت فکری با در دسترس قرار دادن کتاب‌هایی در این زمینه برای افراد نابینا در سطح جهانی در جهت افزایش مشارکت قدم برمی‌دارد.

اقتصاد

در بخش سوم یعنی ایجاد یک اقتصاد رو به رشد؛ اهدافی از قبیل کار مناسب و رشد اقتصادی، صنعت نوآوری و زیر ساخت، کاهش نابرابری، شهرها و جوامع پایدار، مصرف و تولید پایدار و صلح و عدالت بررسی می‌شود.

■ در راستای هدف اول یعنی کار مناسب و رشد اقتصادی سازمان مالکیت فکری جهانی برنامه‌های گوناگونی از جمله برنامه کارآفرینی جوامع بومی و محلی در جهت رشد کسب و کار خود و یا همکاری با کشورهای در حال توسعه برای افزایش مشارکت آن‌ها در اقتصاد جهانی دارد.

■ هدف دوم یعنی تقویت زیر ساخت‌های نوآوری با یافتن راه‌حل‌های فنی جدید برای چالش‌های ریشه‌دار به توسعه صنعت می‌انجامد و سازمان جهانی مالکیت فکری نیز با اقداماتی از جمله کمک به دانشگاه‌ها و موسسات تحقیقاتی به پیشبرد نوآوری کمک می‌کند.

■ برای هدف سوم یعنی کاهش نابرابری؛ فعالیت‌هایی از جمله کمک به مخترعان با منابع محدود و همکاری با زنان، جوانان و مشاغل کوچک و متوسط توسط سازمان جهانی مالکیت فکری صورت می‌گیرد.

■ در راستای هدف چهارم؛ نوآوری فن‌آوری‌ها را برای نوسازی شهری و تحقق اهداف پایدار تقویت می‌کند و سازمان جهانی مالکیت فکری با حفاظت از فرهنگ‌های بومی، افزایش تنوع فرهنگی و حفظ میراث فرهنگی همراه در جهت ایجاد شهرها و جوامع پایدار می‌کوشد.

■ در هدف پنجم؛ مالکیت فکری تحقیق و توسعه پایدار؛ فناوری پیشرفته تولید سازگار با محیط زیست و انتخاب‌های مصرف کنند را که به نفع پایداری است ترویج می‌کند.

■ در هدف آخر؛ با توجه به اینکه صلح، عدالت و سیستم‌های حکومتی موثر مبتنی بر قانون محور دستیابی به توسعه پایدار هستند سازمان جهانی مالکیت فکری با ایجاد نهادهایی از جمله مرکز داوری و میانجی‌گری و حل و فصل اختلافات تجاری و تقویت اکوسیستم‌های مشارکت جوانان و... به تحقق این هدف کمک می‌کند.

جهانی (WIPO) با اقداماتی از قبیل حمایت از تنوع گیاهی به ریشه‌کن کردن فقر غذایی کمک می‌کند.

در حیطه سلامت و تندرستی، سازمان مالکیت فکری جهانی با درخشش در دوران شیوع ویروس کرونا از طریق گزارش چشم‌انداز پتنت‌های واکسن‌های کوید-۱۹ پیشرفت‌های قابل توجه‌ای را در این زمینه ارائه داد.

در زمینه صلح و عدالت نیز موسسه داوری سازمان جهانی مالکیت فکری نمونه‌ای بارز از فعالیت مفید در این حیطه می‌باشند.

آموزش با کیفیت مالکیت فکری نیز از الزامات شکوفایی ایده‌های افراد کارآفرین است که آکادمی سازمان جهانی مالکیت فکری به بهترین نحو به آموزش با کیفیت موضوعات لازم می‌پردازد. تنها ۱۶.۲ درصد مخترعان را بانوان تشکیل می‌دهند و با توجه به نقش کلیدی زنان در نوآوری؛ برنامه‌های آموزشی مخصوص زنان دانشمند طراحی شده است. مالکیت فکری برای تشویق مشارکت از همکاری‌هایی که نوآوری و خلاقیتی را که ما برای دستیابی به اهداف توسعه پایدار نیاز داریم، پشتیبانی می‌کند.

سیاره

در بخش دوم، برای ساخت آینده‌ای بهتر برای سیاره‌ای که در آن زندگی می‌کنیم، سوالی که مطرح می‌شود این است که چگونه با نوآوری و مالکیت فکری می‌توانیم به آب سالم؛ انرژی مقرون به صرفه و پاک، اقدام اقلیمی، زندگی زیر آب، زندگی در خشکی و در نهایت مشارکت برسیم. در حال حاضر میلیاردها نفر در سراسر جهان به آب تمیز یا امکانات بهداشتی کافی دسترسی ندارند. که ابزارهایی مانند پتنت‌ها؛ طرح‌های صنعتی و علائم تجاری و... از جمله راه‌حل‌های سازمان مالکیت فکری جهانی برای کاهش این معضل از طریق تقویت تکنولوژی‌های نوظهور است.

در قدم دوم نوآوری با حمایت حقوق مالکیت فکری امنیت انرژی را افزایش می‌دهد، به دستیابی به اهداف خالص کمک

تسهیل‌گری وایپو در مالکیت فکری برای مخترعان، نوآوران و کارآفرینان

شراره هدایتی

کارشناس پژوهش‌کنون مدیریت دارایی‌های فکری

شبکه سبز سازمان جهانی مالکیت فکری (وایپو)

این شبکه با اتصال ارائه‌دهندگان و جست‌وجوگران فناوری سبز، روابط و معاملات تجاری را تسهیل می‌کند. همچنین دروازه‌ای برای طیف وسیعی از خدمات مفید است. اعضای آن (شرکاء و کاربران) عبارتند از: شرکت‌های چند ملیتی، موسسات مالی و سازمان‌های بین‌دولتی SMEها، مشاوران، و انجمن‌های صنعتی سازمان‌های غیر دولتی دانشگاه این عضویت متنوع، همراه با طیف وسیعی از خدمات و رویدادهای وایپو، فرصت‌های بی‌شماری را برای همکاری و مشارکت فراهم می‌کند.

اطلاعات مالکیت فکری

وایپو جامع‌ترین منبع داده‌های جهان در مورد سیستم مالکیت فکری و همچنین مطالعات تجربی، گزارش‌ها و اطلاعات واقعی در مورد مالکیت فکری است. اگر به دنبال اطلاعات آماری، حقوقی یا فنی باشید، این صفحه درجه‌ای به مجموعه‌های منحصر به فرد از منابع مرجع است؛ نشریات و مجموعه داده‌ها به صورت رایگان و آنلاین در دسترس همگان قرار دارد.

۱۶

گزارش

ارتقای دسترسی به فناوری‌ها و نوآوری‌های پزشکی

پزشکی و نوآوری، تقاطع بین سلامت عمومی، مالکیت فکری و تجارت است و سازمان جهانی بهداشت، سازمان جهانی مالکیت فکری و سازمان تجارت جهانی همکاران یکدیگر در این برنامه هستند.

آموزش قضایی مالکیت فکری

آکادمی وایپو آموزش مداوم تخصصی را برای افزایش ظرفیت آموزش قضایی در موسسات مالکیت فکری در ارائه دانش مالکیت فکری ارائه می‌دهد. طرح آموزش تخصصی به درخواست کشورهای عضو وایپو طراحی و در کاستاریکا، لبنان، نپال و نیجریه راه اندازی شد. آکادمی وایپو بر اساس دوره عمومی آموزش از راه دور آکادمی در مورد (DL-101) آموزش قضایی در مورد مالکیت فکری ارائه می‌دهد. نسخه موجود برای اعضای قوه قضائیه توسط هیئتی از قضات مجرب که نماینده مناطق مختلف و روبه‌های قانونی هستند، تهیه و بررسی شده است.

برنامه آموزش مالکیت فکری برای دیپلمات‌ها و مقامات تجاری

این برنامه برای دیپلمات‌ها و مقامات تجاری که در شکل‌دهی چارچوب سیاست بین‌المللی، رهبری بحث‌های چند جانبه و مذاکره توافق‌نامه‌های مرتبط با مالکیت فکری درگیر هستند، طراحی شده است. برنامه آموزشی، در سطح ملی ارائه خواهد شد و می‌تواند برای اولویت‌های ملی تک تک کشورهای عضو سفارشی شود. فعالیت‌های آموزشی با مشورت موسسات آموزشی دیپلماتیک ملی مربوطه طراحی می‌شود.

حفاظت مالکیت فکری از منابع ژنتیکی، دانش سنتی و تجلی فرهنگ سنتی

بسیاری از مردم بومی، جوامع محلی و دولت‌ها به دنبال حفاظت از مالکیت فکری برای دانش سنتی و تجلی فرهنگی سنتی به عنوان دارایی‌های نامشهود هستند. چنین دارایی‌هایی می‌تواند از طب سنتی و دانش محیطی گرفته تا هنر، نمادها و موسیقی باشد.

مالکیت فکری برای کسب و کار

برای بسیاری، مالکیت فکری یک مفهوم حقوقی نسبتاً مبهم است که فقط توسط افرادی که به‌طور ویژه آموزش دیده‌اند می‌تواند به درستی درک و اعمال شود. این راهنماها برای کمک به شرکت‌های کوچک و متوسط طراحی شده‌اند تا بفهمند چرا توجه به مالکیت فکری مهم است و چه مزایایی می‌توان از استفاده از آن گرفت.

خودارزیابی دارایی‌های فکری

یک ابزار خودارزیابی دارایی فکری رایگان است که به کسب و کارها کمک می‌کند دارایی‌های مالکیت فکری خود را شناسایی کنند. پس از تکمیل یک بخش، گزارشی که به شما توصیه‌ها و اطلاعات بیشتر در مورد مالکیت فکری و رقابت‌پذیری کسب‌وکار را ارائه می‌دهد، ایجاد می‌شود.

ایده‌های کارآفرین

موفقیت یک شرکت را اغلب می‌توان در یک ایده جست‌وجو کرد. این اینفوگرافیک شما را از طریق مسائل مهم مالکیت فکری که باید در مراحل مختلف سفر استارت‌آپ خود در نظر بگیرید، راهنمایی می‌کند؛ موفقیت در بازار تنها با داشتن یک ایده خوب برای رسیدن به محصول کافی نیست. یک محصول به خریداران نیاز دارد. در یک بازار جهانی رقابتی، خریداران حق انتخاب زیادی دارند. استارت‌آپ شما باید به این فکر کند که چگونه می‌تواند خریداران را برای محصول خود جذب کند.

وایپو کلیپ

آیا می‌خواهید یاد بگیرید که چگونه برای موسیقی خود اعتبار دریافت کنید و پرداخت کنید هر آنچه که باید در مورد حقوق خود به‌عنوان یک خالق بدانید در بخش وایپو کلیپ خواهید یافت.

شبکه آنلاین کارآفرینان

شبکه آنلاین کارآفرینان یک پروژه وایپو است که محتوای مالکیت فکری متناسب با شرکت‌های کوچک و متوسط را ارائه می‌دهد. کسب و کارها یاد خواهند گرفت که چگونه مالکیت فکری می‌تواند به آنها در دستیابی به اهداف تجاری کمک کند. از طریق این پروژه، آن‌ها می‌توانند به یک جامعه آنلاین از کارآفرینان فعال در منطقه خود متصل شوند.

برنامه کمک به مخترع

برنامه کمک به مخترع از مخترعان و مشاغل کوچک با منابع محدود حمایت می‌کند تا نوآوری خود را به دارایی‌های تجاری تبدیل کنند. این برنامه؛ منتخب ذینفعان را با یک وکیل یا نماینده داوطلب ثبت اختراع مطابقت می‌دهد تا به آنها کمک کند تا بدون هیچ هزینه‌ای در سیستم ثبت اختراع حرکت کنند.

پرتال مالکیت فکری واپیو

پرتال مالکیت فکری واپیو، به‌عنوان مرکز حفاظت و مدیریت مالکیت فکری در سطح جهانی از سفر نوآوری شما از توسعه مفهوم تا تجاری‌سازی پشتیبانی می‌کند و دسترسی آسان به خدمات مالکیت فکری آنلاین را امکان پذیر می‌کند.

مرکز دآوری و میانجیگری واپیو

این مرکز گزینه‌های حل و فصل اختلاف را به صورت مقرون به صرفه (در زمان کوتاه) ارائه می‌دهد. مانند میانجیگری، دآوری، دآوری سریع، و تصمیم‌کارشناسی برای اینکه طرف‌های خصوصی بتوانند اختلافات تجاری داخلی یا فرامرزی خود را حل‌وفصل کنند. مرکز واپیو به‌طور بین‌المللی، متخصص در اختلافات مالکیت فکری و فناوری است.

مراکز پشتیبانی فناوری و نوآوری

شرکت‌های کوچک و متوسط برای حمایت از نوآوران در دسترسی، تجزیه و تحلیل و استفاده از اطلاعات ثبت اختراع، توسعه مراکز پشتیبانی فناوری و نوآور را در کشورهای در حال توسعه و کشورهای در حال گذار تشویق می‌کند. مراکز پشتیبانی فناوری و نوآوری در موسسات مختلفی از جمله دفاتر ثبت اختراع، دانشگاه‌ها، مراکز تحقیقاتی و پارک‌های علم و فناوری مستقر هستند.

مرکز دانش واپیو

در مرکز دانش واپیو وارد قلمرو شگفت‌انگیز مالکیت فکری شوید و مجموعه گسترده منابع مالکیت فکری را برای دانشگاهیان کشف کنید.

رشد اقتصادی و تولید مسئولانه در گرو مالکیت فکری

چیزی که من در فناوری و نوآوری کشور مشاهده می‌کنم این است که شرکت‌ها دانش بنیان و استارت‌آپ‌ها و به کلی زیست بوم مان باید یک چرخه عمر و یک چرخه بلوغی را طی کند. در زمینه مالکیت فکری باید اول آگاه بشویم این مفهوم چیست و بدانیم دقیقاً در چه خصوصی صحبت می‌کنیم؟! وقتی می‌گوییم مالکیت فکری یا منابع مادی ناشی از مالکیت فکری، باید بدانیم دقیقاً منظور چیست. وقتی می‌گوییم ثبت، اختراع، باید بدانیم فرق اختراع با دانش چیست؟ فرق فناوری و نوآوری و فرق همه اینها با خلاقیت چیست. همه اینها را باید بدانیم، یعنی باید آگاه باشیم که چنین موضوعاتی و مفاهیمی وجود دارد، چه کارکردهایی دارند و چه اقداماتی دارند و بعد روی بیاوریم که این مفاهیم را در شرکت‌هایمان و در زیست بوم‌هایمان در کشور پیاده‌سازی کنیم.

بلوغ در حیطه مالکیت فکری، ضرورتی برای شرکت‌های دانش بنیان

اغلب شرکت‌های دانش بنیان متأسفانه جایی بین مرحله اول و دوم هستند یعنی خیلی نیاز داریم به فعالیت تدریجی و آگاهی رسانی تا به این شرکت‌ها بگوییم که بحث مالکیت فکری چیست و چه فرصت‌ها و تهدیدهایی هست و بعد بخواهیم دعوتشان کنیم که بیایند در

سیاوش ملکی فر
معاون توسعه صندوق نوآوری
و شکوفایی ریاست جمهوری

شعار امسال روز جهانی مالکیت فکری، اهداف توسعه پایدار است، اهدافی که سازمان ملل آنها را معرفی کرده است و ابعاد مختلفی را در بر می‌گیرد؛ از سلامت تا آب سالم تا بحث‌های مربوط به انرژی‌های تجدیدپذیر تا نوآوری و مانند آن. وقتی به اهداف نگاه می‌کنیم، اگر نگوییم همه آنها، تقریباً اغلب این اهداف جز با فناوری و نوآوری قابل تحقق نیستند. نمی‌توانیم در جهان امروز فناوری و نوآوری را بدون مالکیت فکری داشته باشیم. حتماً فناوری و نوآوری یکی از اجزای لاینفک کشورها برای رسیدن به اهداف هستند. مانند شیرین‌سازی آب و رساندن آن به نقاط مختلف کشور، همچنین در حوزه پسماند و داشتن محیط زیست سالم و به شکل کلی اگر می‌خواهیم توسعه پایدار داشته باشیم و به قول یکی از اهداف توسعه پایدار اگر بخواهیم تولید مسئولانه داشته باشیم و رشد اقتصادی را تجربه کنیم مجبور هستیم که فناوری و نوآوری را به عنوان یک بال اصلی در کنار خودمان داشته باشیم.

مالکیت فکری زیر بنای تجاری سازی

حتی بدون نگاه تجاری هم همیشه به عنوان یک مبنا این دید وجود داشته که اگر قرار است توسعه اقتصاد دانش بنیان را داشته باشیم، مقدمه و شروع این توسعه از بحث مالکیت فکری شروع می‌شود؛ اهمیتش در واقع از باب زیر بنا بودن برای این حرکت است و اقدامات و توسعه‌هایی که در کشور رخ می‌دهد نیز قطعاً در سال‌های آینده خودش را بیش از پیش در حوزه اقتصادی کشور نشان خواهد داد. خب به خاطر اینکه این اتفاق بیفتد تجهیزات و ظرفیت‌های مختلف باید کنار هم قرار بگیرند همانجایی که ظرفیت نخبگانی و سرمایه انسانی تولید این افکار و دانش تولید شده نسبت به این حوزه را دارد دانشگاه‌ها، مراکز پژوهشی، وزارت علوم و بهداشت درگیر این حوزه

سجاد محمد علی نژاد
معاون فناوری و نوآوری وزارت علوم
تحقیقات و فناوری

نگاه به بحث مالکیت فکری بر می‌گردد به مقدمه تجاری سازی و اینکه بتوانیم دارایی‌های فکریمان را تبدیل به ارزش و ثروت کنیم؛ حق طبیعی افراد ثبت مالکیت ایده و اثر و فکرشان می‌باشد. البته که همیشه مباحث فکری و داشتن ایده در نگاه مردم و کشور ما یک ارزش بوده است، اینکه بتوانیم این ارزش را نگه داریم و حق مالکیت را لحاظ کنیم. در جامعه ما در دوره‌های مختلف

باید آنها را در راستای مدیریت منابع راهبردی‌شان توانمند کنیم. لذا ما در صندوق حدود ۱۴ الی ۱۵ خدمت در زمینه مدیریت مالکیت فکری و به‌خصوص حفاظت از انواع مالکیت فکری در اختیار این شرکت‌ها قرار می‌دهیم، مثلاً شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با حمایت بلاعوض صندوق، اختراعاتشان را در داخل و خارج از کشور، همچنین نشان تجاری و برندشان و لوگویشان را در داخل و خارج از کشور ثبت کنند. آنها همچنین می‌توانند در زمینه تحلیل، پتنت خدماتی از صندوق بگیرند. حتی می‌توانند برای نوشتن قراردادهای فناورانه‌شان از کمک کارگزارهای صندوق بهره‌مند شوند. مجموعه خدماتی که یک شرکت دانش‌بنیان در حال توسعه فناوری، عمدتاً در مرزهای دانش و فناوری را نیاز دارد، در حوزه مدیریت فکری با تعدادی حمایت بلاعوض از طریق کارگزارهای با تجربه و با سابقه ارائه می‌کنیم. مثلاً اگر یکی از شرکت‌های دانش‌بنیان بخواهد پتنتی در یکی از کشورهای همسایه، یا ثبت نشان تجاری در یکی از کشورهای همسایه انجام دهد، اگر سابقه و تجربه در این زمینه را نداشته باشد، این کار احتمالاً برایش سخت خواهد بود؛ اینکه بداند نظام حقوقی و قضایی و مالکیت فکری در آن کشور چگونه است، بتواند وکیل خوب پیدا کند و انتقال ارزش را انجام دهد. همچنین هزینه این کارها معمولاً برای شرکت‌های کوچک‌تر هزینه‌های قابل توجهی دارد، بسیار حایز اهمیت است. بنابراین در صندوق علاوه بر اینکه کارگزارها خدمات ارائه می‌دهند، بخشی از هزینه این خدمات را هم به شکل بلاعوض تقبل می‌کنیم تا شرکت‌ها راحت‌تر این کار را انجام دهند.

این چهارچوب‌ها و اقدام‌ها مالکیت فکری را در شرکت خودشان پیاده کنند. پول یکی از منابع کلیدی شرکت‌ها است؛ آنها یاد می‌گیرند که پول را مدیریت کنند، وام بگیرند و چگونه باید جریان وجوه نقد را در شرکتشان مدیریت کنند. منابع انسانی یکی از نکات کلیدی است، یاد می‌گیرند چه طور جذب و شناسایی کنند، ارتقا بدهند، اگر لازم است با او خداحافظی کنند. چه‌طور با او قرارداد بنویسند و یک رابطه برنده-برنده با نیرو انسانی شکل بگیرد. اما وقتی نوبت به دانش و فناوری می‌رسد و وقتی نوبت به مالکیت فکری می‌رسد، انگار بسیاری از شرکت‌های ما چیز زیادی نمی‌دانند و متأسفانه باورهای غلط و نیمه‌درستی در این زمینه دارند و خیلی از اینها نمی‌دانند که با این دارایی چه کارهایی می‌شود کرد و اگر توجه نکنند و اگر ساز و کار مدیریت نشود، چه اتفاق بدی رخ می‌دهد و یا در بهترین حالت چه فرصت‌هایی ممکن است بسوزد؛ بنابراین ما خیلی نیاز داریم که کار ترویجی انجام دهیم و گرامی‌داشت روزهایی مثل روز جهانی مالکیت فکری یکی از این‌هاست که کمک می‌کند شرکت‌ها با این مفاهیم بیش از پیش آشنا شوند. «صندوق نوآوری و شکوفایی» وظیفه‌اش تأمین مالی و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان و تأمین مالی فناوری و نوآوری است و اگر بپذیریم این شرکت‌ها یکی از دارایی‌هایشان دارایی فکری و به‌طور خاص دانش و فناوری پیشرفته‌شان است؛ ما در صندوق علاوه بر اینکه خدمات مثل تسهیلات و مشارکت و سرمایه‌گذاری قرار می‌دهیم،

۱ برای اینکه بتوانیم موضوع را ساماندهی کنیم یکی از پارک‌های علم و فناوری را که در این حوزه تجربه داشته است به‌عنوان دبیرخانه ملی این حوزه انتخاب کردیم که بین دانشگاه‌ها و فناوری بتواند خدمات این حوزه را ارائه و ساماندهی کند، نگاه ما در ترویج این حوزه و آشنایی اعضای هیئت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، واحدهای فن‌اور و شرکت‌های دانش‌بنیان مستقر در پارک‌های علم و فناوری می‌باشد. سعی می‌کنیم هر یک از بازیگران را با حوزه و حقوقی که برایشان وجود دارد آشنا کنیم و طبیعتاً با حقوقی که دیگران در این حوزه دارند؛

۲ با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری در تلاشیم که از تسهیلات در حوزه گزنت‌ها و حمایت‌هایی ملی و بین‌المللی استفاده کنیم و تبدیل به یک روبه و خلق ارزش شود برای دانشگاه‌ها و دانشگاه را به سمتی ببریم که بخشی از ظرفیت‌ها و منابع خودشان را با حوزه مالکیت‌سازی و شخصی‌سازی ایده‌ها تأمین کنند.

هستند. مبنای تسهیل‌گری و پشتیبانی مثل معاونت علمی فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری کنار این حوزه هست که کمک‌کننده به بلوغ این حوزه در مجموعه نخبگانی کشور باشد. گروه‌های فن‌اور و دانش‌بنیان را پیگیری می‌کنند و این‌ها برای خلق مالکیت فکری همکاری می‌کنند طبیعتاً برای بحث حفاظت دستگاه‌های مختلف دیگر از قوه قضاییه، وزارت دادگستری هم به عنوان عناصر اصلی هستند و وقتی بازیگران کنار هم قرار بگیرند می‌تواند شرایطی را فراهم کند که بهترین فرصت برای سرمایه‌های انسانی کشور و برای خلق تولیدات فکری و دانش‌بنیان ایجاد بکند.

مقدمه پیشرفت و توسعه اقتصاد هر کشور بخش عمده‌اش فرصت‌هایی است که در مالکیت فکری شکل می‌گیرد و حفاظت از این حوزه و داشته‌های آن مقدمه‌ای است برای تجاری‌سازی این حوزه و تولید ثروت.

خلق ارزش در دانشگاه‌ها

در این خصوص ما چند اقدام را شروع کردیم:

توسعه فضاهای نوآوری و فناوری به کمک مالکیت فکری

مسعود ابراهیمی

معاون رییس جهاددانشگاهی و رییس سازمان تجاری سازی فناوری و اقتصاد دانش بنیان

با انگیزه‌های بیشتری فعالیت خواهد کرد. متأسفانه در نظام‌هایی که مالکیت فکری به شکل جدی مدنظر قرار نمی‌گیرد، انگیزه محققان برای انجام کارهای نوآورانه و فناورانه بسیار کاهش پیدا می‌کند و زیست بوم‌های فناوری و نوآوری نمی‌توانند توسعه لازم را پیدا کنند. در خصوص مالکیت فکری یا مالکیت معنوی در کشور ما هم فعالیت‌هایی صورت گرفته است اما کافی نیست. روح اصلی حاکم بر موضوع مالکیت فکری به رسمیت شناختن حاصل دسترنج افراد است؛ به این معنا که اگر محقق چند سال صرف یک پژوهشی می‌کند به امید اینکه بعداً آن را به جامعه عرضه کند و منجر به یک اختراع برای بهبود زندگی مردم شود، تنها در صورتی که ما حقوق مالکیت انحصاری و مالکیت فکری را به رسمیت بشناسیم، این محقق می‌تواند هزینه‌های انباشته چند سالی را که صرف تحقیق کرده است، برداشت کند. اگر بتواند حقوق مالکیت فکری و انحصار اقتصادی را استفاده کند، هزینه‌های او بر می‌گردد و انگیزه کافی برای این کار را دارد و گزینه فضای نوآوری و فناوری کشور وارد رکود می‌شود. اگر این انگیزه‌ها ایجاد شد، افراد بیشتری پا به عرصه فناوری و نوآوری می‌گذارند و اختراعات نوآوری‌ها و خدمات بیشتری ایجاد می‌شود.

در آستانه روز جهانی مالکیت فکری قرار داریم. در این خصوص وایپو شعار سال را پیگیری توسعه پایدار از منظر مالکیت فکری قرار داده است، در خصوص ضرورت مالکیت فکری من اشاره می‌کنم، به Silicon Valley در ایالات متحده آمریکا که ما به عنوان نماد نوآوری و فناوری و الگوی بسیاری در سطح جهان می‌دانیم، اگر یک بررسی در مولفه‌های موفقیت آنجا داشته باشیم، عوامل مختلفی دخیل هستند؛ ولی یکی از مهم‌ترین آن‌ها نقش پررنگی است که برای مالکیت فکری در نظر گرفته می‌شود. هم قوانین خوب و مترقی در حوزه مالکیت فکری لحاظ شده است و هم در اجرا، ساختارهای حقوقی منظم و قوی پیش بینی شده است. در هر کجای دیگر جهان ما بخواهیم تجربه مشابهی را داشته باشیم در خصوص توسعه فضاهای نوآوری و فناوری حتماً باید بحث مالکیت فکری را مدنظر قرار دهیم؛ چرا که اگر هر محقق و پژوهشگری مطمئن شود که دسترنج و زحمات پژوهشی وی به خودش بر می‌گردد،

تقویت جوامع بومی به مناسبت شعار روز جهانی مالکیت فکری

سیامک اسلامی

رییس مرکز مالکیت معنوی ایران

افراد را می‌بایست مورد حمایت قرار دهیم. عملاً تلاش اصلی ما در حوزه توسعه پایدار این است که ما اقتصادهای خرد را تقویت کنیم. فردی که در کسب و کار خانگی فعال است و می‌تواند محصولش را متمایز ارائه کند. اگر مورد حمایت قرار بگیرد و دارایی فکریش از همان ابتدا مسیر خودش را به شکل ویژه پیدا کند، مسلماً بر اساس ارزش افزوده‌ای که خواهد داشت، تشویق می‌شود تا کسب و کار خودش را بیش از پیش گسترش دهد و عملاً شبکه‌ای از ارزش افزایی ایجاد کند. بنابراین ما در بحث توسعه پایدار تقویت اقتصادهای خرد را در مأموریت مرکز مالکیت معنوی سازمان اسناد کشور قرار دادیم. یکی از حوزه‌هایی که مرکز مالکیت معنوی خیلی به آن علاقه‌مند است؛ بحث آگاهی‌رسانی عمومی است؛ مرکز در حوزه آگاهی‌رسانی عمومی برنامه‌های متنوعی، حتی شاخه‌های پیش‌دبستانی دارد، این حوزه طبقه‌بندی خاص نمی‌شناسد یک کودک، یک نوجوان اگر از همان ابتدا بتواند با مفاهیم اصلی مالکیت فکری آشنا شود، این خودش می‌تواند آغازی باشد برای حمایت از حقوق آن فرد و چه بسا مشوقی باشد برای اینکه در این حوزه خلاقیت‌های خودش را وارد حوزه جدیدی کند و شکوفا شود. در تلاشیم برنامه‌های خیلی خوبی را برای مدارس طراحی کنیم که این نسیم خوش بوی مالکیت فکری را به همه جای کشور و البته با اولویت جوانان برسانیم.

امسال شعاری که در خصوص مالکیت فکری گفته شده با توسعه پایدار گره خورده است و این حوزه‌ای است که کشور ما بیش از پیش می‌تواند در آن خوش بدرخشد. یکی از موضوعاتی که در حوزه توسعه پایدار می‌تواند سرآمد باشد و مرکز مالکیت معنوی هم توجه خاصی به آن دارد بحث جوامع سنتی است.

ایران آمیزه‌ای است از تاریخ، فرهنگ و جغرافیای متنوع که در گذر چند هزارساله اقوام و جوامع متنوع و متکثر و چه بسا کارآمد در حوزه‌های علمی شکل گرفتند. عملاً این جوامع محلی توانسته‌اند در محصولات کشاورزی، صنایع دستی و چه در گروه‌های ادبی هنری آثار بسیار زیادی را در طول تاریخ ثبت کنند و همچنان در حال تولید هستند. یکی از موضوعاتی که ما خیلی به آن توجه ویژه داریم این است که دست‌اندرکاران بومی و محلی مالکیت فکری کشور که نیازمند ثبت و حمایت بومی هستند، را مورد حمایت قرار بدهیم که بدین ترتیب جوامع بومی ما تقویت شوند. صنایع دستی یکی از اولین هدف‌های ماست و با صنایع ماشینی متفاوت است. این

مالکیت فکری امری فراتر از اختراع و ثبت

۲۳

درآمد

مرتضی براتی

نظر به ماموریت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان و نقش هماهنگی بین‌بخشی و توسعه سیاست‌های کلان توسعه علم، فناوری و نوآوری، توسعه راهبردهای ملی در حیطه مدیریت دارایی‌های فکری و همچنین هم‌افزایی با سایر کنشگران و برای جهت‌دهی و استفاده از ظرفیت ایشان و ارتقا توان ملی از طریق بهره‌مندی از ظرفیت‌های بین‌المللی و همکاری‌های چندجانبه با هدف توسعه بازارهای صادراتی، تعاملات تجاری و کمک به تنظیم‌گری، بازرایی نظام مدیریت دارایی‌های فکری در قالب جدید «کانون مدیریت دارایی‌های فکری» و «کارگروه توسعه دارایی‌های نامشهود» ذیل معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان بازرایی شد که در این مسیر پس از سیاست پژوهشی، مطالعه تجربیات سایر کشورها، توسعه اکوسیستم از مسیر گسترش شبکه همکاری با سایر ذینفعان، اهرمی سازی دارایی‌های فکری برای اقتصاد دانش بنیان، بسترسازی برای توسعه فناوری‌های راهبردی آینده، بهینه‌سازی فضای تقنینی راهبردهای جدید این مجموعه تعیین شد.

در این پرونده ضمن مرور اهداف، راهبردها، برنامه‌های اولویت‌دار، کلیاتی از عملکرد کانون در سال ۱۴۰۲ و همچنین تنوع و توزیع حمایت‌های کانون مدیریت دارایی‌های فکری در زنجیره ارزش دارایی‌های نامشهود بیان شده است.

منظر اکوسیستم نوآوری مالکیت فکری

راهکاری جامع مبتنی بر قابلیت بازیگران

میترا امین لو

مدیر کانون مدیریت دارایی‌های فکری

از صنعت خاص تحول آفرین در طی زمان وجود ندارد. سیاست به معنای تاکید بر برنامه‌ریزی راهبردی است و بدون چنین نگاهی امکان چندانی برای نیل به تحولات اقتصادی فناورانه در کشور وجود ندارد. تدوین سیاست صنعتی در ایران طی سال‌های گذشته به‌رغم تلاش‌هایی که برای برنامه‌ریزی صنعتی صورت گرفته به نتیجه مطلوب نرسیده است، چراکه برنامه توسعه اقتصادی اگر با رویکرد سیاست صنعتی و سیاست نوآوری تدوین نشده باشد نمی‌تواند اثرگذار باشد. نمی‌توان برنامه توسعه صنعتی و توسعه فناوری و نوآوری را با رویکرد صرفاً کاربردی (زود بازده) تدوین کرد سپس انتظار پیش‌برد تحولات فناورانه (بلند مدت) را هم داشت! تغییرات مکرر در نظام برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری کشور پیشبرد برنامه‌های کلان و استراتژیک را مشکل می‌کند، چراکه این‌گونه برنامه‌ها نیاز به ثبات و ماندگاری دارد.

هر کشور با توجه به ویژگی‌های خاص خود (مزیت رقابتی و مزیت نسبی) این قابلیت را دارد که محیطی فراهم کند تا بنگاه‌های داخلی به خلق فناوری تشویق شوند. این امر به تولید و صادرات کالاهایی منجر می‌شود که متضمن رشد مستمر آن کشورند. به عبارت دیگر راهبرد ملی، که با توجه به شرایط داخلی و محیطی هر کشور تعیین می‌شود و به صورت پویا عمل می‌کند، عامل رشد و توسعه اقتصادی کشور است. سرمایه‌گذاری در دانش‌ها و فناوری‌ها در بازارهای آزاد نقایصی دارد. این موضوع دخالت‌های دولت را در مدل‌های رشد درون‌زا توجیه می‌کند. اگرچه بین حمایت‌های کارکردی و گزینشی تمایز وجود دارد لکن برای توسعه صنعتی حتی در بخش‌های (صنایع) خاص نیازمند ترکیبی از این سیاست‌ها و حتی در حیطه‌هایی دخالت بیشتر دولت برای ایجاد بازی و توسعه راهبردهایی برای ایجاد موجی از اهمیت مساله و به پای کار آوردن ذینفعان متنوع و چیدمان نحوه تعاملات مورد نیاز است. این سیاست‌های افقی فراتر از سیاست‌های کارکردی است و در پی پیشبرد فعالیت‌هایی خاص بین بخش‌های گوناگون است که از نظر اقتصادی نیاز به راهبردی آنها وجود دارد. سیاست‌های افقی برای فعالیت‌هایی اجرا می‌شود که برای آنها بازاری وجود ندارد یا به سختی تشکیل می‌شود.

تعیین اهداف توسعه اقتصادی دانش بنیان و اتخاذ راهبردهای متناسب با این اهداف و تعریف برنامه‌ها و اجرایی‌سازی اقدامات مرتبط با آن، نیازمند نقشه راه، تدوین سیاست‌های موثر، بستر نهادی پاسخگو و عزم جدی در قالب یک اکوسیستم نوآوری است. در این مسیر و در ترکیب سیاست‌های افقی، عمودی و کارکردی:

■ حکمرانی ساختار نهادی دارایی‌های فکری،

■ بازاریابی محیط تقنینی،

■ بهینه‌سازی فضای اقتصادی در دستیابی به اهداف توسعه‌ای و

ارتقا آگاهی جامعه ایرانی (در همه ابعاد) به مساله دارایی‌های فکری

عمده اهداف کلان برای توسعه اکوسیستم نوآوری مالکیت فکری است. دستیابی به این اهداف شامل راهبردهای کوتاه مدت و بلند مدت خواهد بود که هر کدام از این راهبردها تأمین‌کننده کارکردهایی از نظام مالکیت فکری است. لکن فراتر از مساله نظام مالکیت فکری، نگاه از منظر اکوسیستم، راهکارهای جامع‌تر با مشارکت بیشتر بازیگران مبتنی بر قابلیت‌های اکوسیستم ارائه خواهد نمود.

حفاظت از دارایی‌های نامشهود برای فناوران، پدیدآورندگان، طراحان و همچنین بنگاه‌ها اهمیت فراوانی دارد. امروز از شرکت‌های بزرگ تا شرکت‌های کوچک، دارایی‌های نامشهود بخش مهمی از ارزش کلی سازمان را تشکیل می‌دهند. این مساله نه تنها در موضوع خرید و فروش، بلکه در بهره‌برداری از طریق اعطای امتیاز و فرانسیز صادق است.

ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود در واقع تعیین ارزش پولی این دارایی‌ها از قبیل علائم تجاری، طرح‌های صنعتی، اختراعات و کپی رایت و سرمایه‌های انسانی و دانش مشهود و ضمنی و ارزیابی میزان مزیت رقابتی یک بنگاه نسبت به سایر رقبا در صنعت است. از بزرگ‌ترین چالش‌های بنگاه‌ها تخصیص ارزش به دارایی‌های نامشهود است که لزوماً درآمد مستقیم مانند علامت تجاری ایجاد نمی‌کنند و این شقوق مانند اسرار تجاری بیشتر به جهت حق سلبی، در کسب و کار ایجاد ارزش می‌کنند.

با توجه به اهمیت این دارایی‌ها در اقتصاد امروز، ارتقای آگاهی از ارزش آن به ویژه شرکت‌های کوچک که دارایی فیزیکی کمتری دارند و شرکت‌های بزرگ که پیاده‌سازی نظام مالکیت فکری شرکتی یک الزام در کسب و کارشان است، بسیار مهم است. لذا این ارتقای آگاهی به ویژه برای دانش بنیان‌ها که می‌توانند ستون فقرات اقتصاد ایران باشند، منجر به شناسایی، ثبت و حفاظت از دارایی‌های فکری می‌گردد که کلید توسعه نوآوری در کشور است.

از دیگر سوی بهره‌برداری از دارایی‌های فکری در سطح بنگاه، نیازمند توسعه فناوری در بخش دانشگاهی است. فضای توسعه علمی، پژوهشی و فناوری در محیط دانشگاه و مراکز پژوهشی، مرحله‌ای بنیادین و پیش‌نیاز برای صنعت مبتنی بر دانش است. مدیریت دارایی‌های فکری به عنوان جعبه ابزاری، راهکارهای دیگری پیش از ثبت را به محیط دانشگاهی ارائه می‌کند که همانا برجسته‌ترین آنها رصد فناوری و شناسایی فناوری‌ها و نوآوری‌های توسعه یافته در همه جای دنیا برای تسریع توسعه نوآوری و بهبود آن در صورت شناسایی فناوری‌های پایه است.

اگر از منظر سیاست‌های صنعتی به توسعه اقتصاد دانش بنیان کشور نگاه کنیم می‌توان سیاست‌ها به سه نوع کارکردی، گزینشی (عمودی) و افقی تقسیم نمود.

■ **سیاست‌های کارکردی:** پیگیری ارتقای کارایی بازارها را در تمام صنایع بدون برتری و تمایز حیطه خاص.

■ **سیاست‌های گزینشی (عمودی):** به‌طور مشخص توسعه صنعت خاص.

■ **سیاست‌های افقی:** حوزه‌هایی که بازار برای آنها به سختی شکل می‌گیرد یا عاملین بازار در آن به نحوه ساختاری سرمایه‌گذاری کمتر از حد لازم، انجام می‌دهند.

هنر سیاست‌گذاری در ترکیب مطلوب و متناسب هر سه نوع سیاست‌های کارکردی، عمودی و افقی است تا موجب تحول زایی در توسعه کشور شود. بدون سیاست (هرکدام از انواع) امکان حمایت

ماموریت‌های ابلاغی

هم آفرینی

توسعه راهبردهای اثربخشی دارایی‌های نامشهود در ارزش آفرینی اقتصادی با نگاه ویژه به تعاملات شرکت‌های دانش بنیان و مجموعه‌های صنعتی بزرگ

اکوسیستم

کمک به شکل‌گیری و ارتقا قابلیت‌های اکوسیستم نوآوری ایران در توسعه و بهره‌برداری از دارایی‌های نامشهود

پایش

تدوین سازوکار جامع پایش مستمر سهم دارایی‌های نامشهود از شرکت‌های بزرگ بورس و تولید ناخالص داخلی

سیاست

تدوین سیاست‌ها، آئین نامه‌ها، قوانین و احکام مرتبط در برنامه توسعه کشور و همچنین سایر قوانین اختصاصی موضوعه

مدیریت

توسعه چارچوب مدیریت دارایی‌های نامشهود در بخش‌های متنوع اقتصادی با تاکید بر حوزه‌های اولویت دار و مزیت رقابتی کشور

بازار

کمک به توسعه بازارهای صادراتی شرکت‌های فناور، نوآور و دانش بنیان ایرانی با مطالعه بازارهای هدف و ایمن‌سازی دارایی‌های نامشهود

حمایت

طراحی ابزارها و پیاده‌سازی برنامه‌های حمایتی و هم‌افزایی با سایر نهادهای علمی، فناوری، اقتصادی و سیاست‌گذاری برای حداکثر سازی احصا و توسعه، حفاظت و بهره‌برداری از دارایی‌های نامشهود با تاکید بر توسعه ظرفیت شبکه متخصصین

توان نخبگانی

پژوهش و ترویج مفاهیم اساسی مرتبط با دارایی‌های نامشهود به ویژه ارزش‌گذاری فناوری و مدیریت دارایی‌های فکری با رویکرد ظرفیت‌سازی آینده با بهره‌مندی از توان نخبگانی کشور در دانشگاه و موسسات پژوهشی و نهادهای بین‌المللی

مدیریت دارایی های فکری

تحول رویکردهای معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان اهرمی سازی برای اقتصاد دانش بنیان

پیشینه کانون

در سال ۱۳۸۴ و پس از تصویب اولین سند «توسعه نانوفناوری کشور»، مالکیت فکری به عنوان یک زیرساخت راهبردی برای نیل به اهداف این سند، مطرح گردید و در اولین قدم ۱۰ موسسه برتر دانشگاهی و پژوهشی کشور برای راه اندازی دفاتر مالکیت فکری و توسعه منابع انسانی این حیطه انتخاب شدند. در این میان فعالیت های ترویجی و حمایتی متعددی نیز اجرا شد. به عنوان مثال، از سال ۱۳۸۹ شرکت های بخش خصوصی ارائه خدمات مالکیت فکری با حمایت دولت در کنار دفاتر دانشگاهی شکل گرفت.

از اوایل ۱۳۹۴ و با توسعه فرهنگ مالکیت فکری در کشور، این مجموعه با حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری به عنوان یک کارویژه تحت عنوان «کانون پتنت ایران» و با هدف رشد کمی و کیفی جایگاه ثبت اختراعات ایران در خارج از کشور تعریف شد. کانون پتنت ایران حمایت های خود را از ثبت اختراعات در امریکا آغاز و در ادامه از سال ۱۳۹۷ حمایت از درخواست بین المللی اختراع از مسیر PCT را نیز مشمول نمود که عملکرد این مجموعه در ارتقا شاخص جهانی نوآوری و زیرشاخص های مرتبط با ثبت در طی ده سال گذشته مشهود است. مهمترین اقدامات این مجموعه، توسعه کمی و کیفی آموزش، راه اندازی دفاتر رابط مالکیت فکری دانشگاهی، حمایت از ثبت اختراعات امریکا و PCT، توسعه کیفی ارزیابی و نگارش متون اختراع و ارتقا ظرفیت ملی در خدمات کارگزاری این حیطه بود.

از سال ۱۴۰۲ و با تحول رویکردهای معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، رویکرد اقتصادی و توسعه اکوسیستم محوری ترین تمرکز حیطه مدیریت دارایی های فکری بنا نهاده شد.

تشکیل «کارگروه توسعه دارایی های نامشهود» با ریاست معاون علمی، فناوری و دانش بنیان، به عنوان بازوی سیاست گذاری در این حوزه از جمله راهبردهای تحول آفرین بود. همچنین عنوان و کارکردهای «کانون پتنت ایران» تغییر یافت و در این راستا با نگاه به کل زنجیره ارزش مدیریت دارایی های فکری از شناسایی تا ایمن سازی، ثبت، حفاظت و بهره برداری با عنوان جدید «کانون مدیریت دارایی های فکری» در قالب واحد ذیل مرکز توسعه فناوری های راهبردی با مأموریت های جدید به فعالیت خود ادامه می دهد.

کارگروه توسعه دارایی های نامشهود

کارگروه با به کارگیری ظرفیت و توان نخبگانی کشور و نهادهای مرتبط در جهت تدوین راهبردهای ملی، انجام پژوهش ها و تصمیم سازی های مرتبط تشکیل گردید.

کانون مدیریت دارایی های فکری

کانون با چشم انداز توسعه و مدیریت دارایی های نامشهود و توجه به اکوسیستم مالکیت فکری به عنوان زیرساخت اقتصاد

دانشی محور فعالیت خود را در قالب مأموریت های ابلاغی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری انجام می دهد.

راهبرد کانون

کانون برای نیل به اهداف این مأموریت ها با چهار راهبرد اساسی فعالیت ها و برنامه های خود را طرح ریزی و اجرا می نماید:

- ارتقا آگاهی جامعه ایرانی (در همه ابعاد) به مساله دارایی های فکری؛

- بهینه سازی فضای اقتصادی در دستیابی به اهداف توسعه ای؛

- بازاریابی محیط تقنینی؛

- حکمرانی ساختار نهادی دارایی های فکری و توسعه اکوسیستم.

ارتقاء آگاهی مهمترین ابزار توسعه یک کشور است و این امر در کانون با بخش بندی گروه های مخاطب به شش گروه متنوع از نوجوان تا محقق دانشگاهی، شرکت ها، سیاست گذاران، کارگزاران خدمات مالکیت فکری و عموم مردم جامعه و استفاده از ابزارهای متنوع برای هر گروه محقق می شود.

اهرمی سازی دارایی های فکری برای توسعه اقتصاد مبتنی بر دانش به ویژه در مدیریت تحقیق و توسعه شرکت های کوچک و متوسط، پیاده سازی نظام مالکیت فکری در شرکت های بزرگ و توسعه امن بازارهای خارجی سرآمدان صادراتی و همچنین توسعه فناوری های راهبردی آینده از مسیر دانشگاه ها و موسسات پژوهشی در گروه های متنوع دانشگاه های نوپا، توانمند و پیشرو متناسب با سطح بلوغ دانشگاه، عمده ترین بخش برنامه های حمایتی کانون است که ۲۰ برنامه حمایتی را در برمی گیرد. سیاست ها، راهبردها، قوانین، مقررات و آئین نامه ها، نه تنها در فعالیت های مرتبط با ثبت با اهمیت هستند لکن فراتر و فارغ از مساله ثبت، این قوانین نیازمند توسعه در سایر بخش های زنجیره و انعکاس در قوانین ملی و بخشی و حتی اصلاح سایر قوانین تجاری و مدنی و موارد مشابه است. دیگر راهبرد کانون، نگاه جامع به قوانین بالادست و بخشی و ارائه پیش نویس طرح ها و لوایح و سیاست های جدید مبتنی بر مطالعات مرتبط است. منظر اکوسیستم نوآوری، ابزاری است که توسعه، سیاست گذاری و مدیریت دارایی های فکری را شفاف تر می نماید. احصاء بازیگران و فعالیت های هر کدام مبتنی بر تقسیم کار و قابلیت ایشان و همکاری و هم افزایی آن ها برای ارائه گزاره ارزش نهایی، دیگر راهبرد کانون است که کارکرد تسهیل گری و تنظیم گری تعاملات ذینفعان را نمایان می سازد.

برنامه های کانون

برنامه های کانون مدیریت دارایی های فکری، ذیل این چهار راهبرد تعریف و جهت دهمی شده است و با اولویت بندی موضوعی، منابع و تقدم و تاخر فعالیت ها و با بهره گیری از ظرفیت و توان تخصصی بخش کارگزاری انجام می گیرد.

قرارداد / فرم‌های IP/NDA

مشاوره

ارزش‌گذاری فناوری

آموزشی

دعاوی مرتبط با دارایی‌های فکری

منتورینگ

تدوین اسناد حقوقی

ترویج و فرهنگ‌سازی

تدوین اسناد راهبردی

ثبات و حفاظت ملی و خارجی

ممیزی دارایی‌های فکری

درخت اختراع داخلی

گزارش جست و جو (نوآوری، نقض و آزادی عمل)

فایلینگ PCT

تحلیل پتنت / رصد فناوری / انگلیسی PLR

ثبت پروویژنال

اسناد استراتژیک / سیاست مالکیت فکری

ثبت USPTO

فاز ملی خارجی

علامت تجاری داخلی

فایلینگ مادرید

طرح صنعتی داخل

طرح صنعتی خارجی

کپی‌رایت / ثبت و استعمال نرم افزار

دارایی های فکری

گزارش عملکرد سال ۱۴۰۲ کانون مدیریت دارایی های فکری

(۵) قانون جهش تولید دانش بنیان؛

- انجام ۱۰ پژوهش سیاستی مرتبط با موضوع مالکیت فکری؛
- تدوین مدل ارزشگذاری فناوری (مشترک با صندوق البرز)؛

۳) ارتقای آگاهی

- حمایت از پایان نامه ها با عنوان «آی پی تز»؛
- برگزاری رویداد دیدار؛
- برگزاری رویداد رصد، توسعه و مدیریت دارایی های فکری پیشبران توسعه فناوری های نوظهور در جنب جایزه ملی نوآوری نکست (Next)؛
- حضور کانون مدیریت دارایی های فکری در نمایشگاه نانو ۱۴۰۲ و برگزاری کارگاه حضوری ویژه شرکت کنندگان نمایشگاه نانو؛
- شرکت در رویداد «مادرانه، فناورانه»؛
- برگزاری رویداد اختتامیه فن تز؛
- برگزاری افتتاحیه رویداد فن تز مواد؛
- مشارکت در جشنواره دانشمندان و اندیشمندان جوان؛
- برگزاری کارگاه آموزشی در همایش تجارت فناوری؛
- مشارکت در اختتامیه جشنواره دانش آموزی خوارزمی؛
- برگزاری نشست «نحوه انتقال دارایی های فکری و حق بهره برداری از آن ها از دستگاه های اجرایی به بخش خصوصی (در راستای ماده ۵، قانون جهش تولید دانش بنیان)»؛
- برگزاری نشست ارزیابی فرصت های توسعه فناوری در مسیر همکاری های ایران و چین؛
- برگزاری نشست سه جانبه معاونت علمی، فناوری و اقتصاد

مرتضی براتی

معاون سیاستگذاری و توسعه اکوسیستم کانون

کانون مدیریت دارایی های فکری، معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در راستای اهداف و راهبردهای ابلاغی در چهار راهبرد توسعه اکوسیستم، ارتقای آگاهی، بهینه سازی فضای اقتصادی و بازاریابی محیط تقنینی اقدامات و خدمات زیر را ارائه کرده است:

۱) توسعه اکوسیستم

- انعقاد ۱۲ تفاهم نامه و توافق نامه با دانشگاه ها و سازمان های علمی و پژوهشی کشور؛
- راه اندازی کمیته های تخصصی مالکیت فکری (کمیته کپی رایت و کمیته تخصصی زیست فناوری، ژنتیک و کشاورزی)؛
- سفر استانی مدیر کانون مدیریت دارایی های فکری به استان فارس؛
- همکاری با زیرمجموعه ها و نهادهای معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان مرتبط با مالکیت فکری.

۲) بازاریابی محیط تقنینی

- اعلام نظر در خصوص قوانین و سیاست ها از جمله لایحه الحاق ایران به «معاهده حقوق علامت تجاری»، «سند حقوقی مالکیت فکری منابع ژنتیکی و دانش سنتی» و ماده

■ برگزاری حدود ۱۰۰ جلسه مشاوره تخصصی مالکیت فکری؛
■ تولید و انتشار پادکست چتر

۴) بهینه‌سازی فضای اقتصادی

- برگزاری رویداد فن‌ت۲؛
- برگزاری رویداد فن‌ت۳ مواد؛
- برگزاری رویداد فن‌ت۴ صنایع غذایی؛
- گزارش‌های دورنمای فناوری‌های نوظهور؛
- ممیزی دارایی فکری برای گروه توسعه و نوسازی گداختار و پیش‌ممیزی شرکت‌های توسعه کاربرد پرتوها، شرکت اسنواتک، شرکت مینا؛
- برگزاری حدود ۳۵ جلسات حضوری و آنلاین ارزیابی تقاضانامه‌ها به لحاظ تجاری‌سازی؛
- منتورینگ تیم‌ها و هسته‌های فناور؛
- انجام چندین خدمت ارزشگذاری فناور؛
- ارزیابی فنی ۱۸۸ مورد تقاضانامه ثبت اختراع خارجی؛
- فایل تعداد ۸ تقاضانامه به صورت ثبت موقت (پروویژنال)؛
- نگارش شرح اختراع برای ۳۹ تقاضانامه انجام شده و تشکیل پرونده برای آن‌ها از طریق مسیر PCT؛
- فایل تعداد ۲۹ تقاضانامه به صورت دائم در پایگاه ثبت اختراع آمریکا؛
- گزینت تعداد ۳۵ مورد از تقاضانامه‌های قبلی فایل شده در آمریکا؛
- پاسخ به تعداد ۵۵ آفیس اکشن برای تقاضانامه‌های در حال ارزیابی در اداره ثبت اختراع آمریکا؛
- داوری ۲۶۰ مورد تقاضانامه اختراعات داخلی؛
- نگارش ۱۰ مورد اختراع داخلی؛
- حمایت از ثبت یک علامت تجاری داخلی؛
- بازاریابی خدمات حمایتی (تعریف ۲۰ خدمت در ۴ محور ترویج و فرهنگ سازی، ثبت و حفاظت، اسناد راهبردی و اسناد حقوقی؛
- توسعه کارگزاران خدمات مالکیت فکری از طریق فراخوان و تأیید اولیه ۱۶ بروکر تاکنون.

دانش‌بنیان، سازمان جهانی مالکیت فکری و مرکز مالکیت معنوی سازمان اسناد و املاک کشور (عکس‌ها در پوشه نشست سه جانبه)؛

- حضور در نشست مشترک با اعضای اتاق بازرگانی اصفهان؛
- حضور نشست با سرپرست و کارشناسان مرکز مالکیت معنوی ایران؛
- گفت‌وگو با خبرنگار گروه علم و آموزش ایرنا در حاشیه بیست و چهارمین نمایشگاه رسانه‌های ایران؛
- حضور در میزگرد در تلویزیون اینترنتی دانشگاه تهران با موضوع «فروش دارایی‌های فکری ایجاد شده در دانشگاه‌ها»؛
- برگزاری نشست تخصصی نقش مدیریت دارایی‌های فکری در توسعه فناوری‌های جهت‌دار و دستیابی به مرجعیت فناورهای راهبردی؛
- حضور در نشست چالش‌های ارزش‌گذاری دارایی‌های نامشهود از نگاه بازار سرمایه؛
- تدوین شناسنامه آموزشی متناسب با نیاز مخاطبان؛
- شناسایی، پرورش و مدرسین و مشاوران حوزه مالکیت فکری؛
- برگزاری وبینار راهنمای عملی نگارش و ثبت اختراع ویژه شرکت‌کنندگان برنامه فن‌ت۲؛
- برگزاری کارگاه حضوری ویژه اعضای هیات علمی و محققین دانشگاه علوم پزشکی تهران، دانشگاه علم و صنعت، دانشگاه علوم پزشکی شهرداری، موسسه عالی آموزشی و پژوهشی طب انتقال خون، پارک علم و فناوری کرمانشاه، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، دانشگاه علوم پزشکی جیرفت، دانشگاه مدنی تبریز، دانشگاه علوم پزشکی یزد و دانشگاه علوم پزشکی همدان و محققین جشنواره اندیشمندان و دانشمندان جوان؛
- برگزاری وبینار بوی ماه مهر؛
- برگزاری سلسله وبینارهای سه‌شنبه‌های با طعم مالکیت فکری؛
- برگزاری رویداد ارزش‌گذاری فناور؛

خدمات و حمایت‌ها

۳۰

گزارش

فراهم آوری بستر خدمات، اطلاع رسانی می‌شود. دانشگاه‌ها، شرکت‌ها و فناوران می‌توانند از این خدمات پس از انتخاب نوع خدمت و شرکت کارگزار مورد تأیید کانون، از حمایت براساس شیوه‌نامه مربوطه بهره‌مند شوند. لازم به ذکر است دانشگاه‌ها خود به سه گروه (نوپا، توانمند و پیشرو)، شرکت‌ها به سه دسته (کوچک و متوسط، بزرگ و سرآمدان صادراتی) و فناوران مستقل در سه بخش (دانش‌آموزی، دانشجویی و مستقل) تقسیم‌بندی می‌شوند و ممکن است همه خدمات تعریف شده برای هر گروه از متقاضیان به همه زیردسته‌های آنها تعلق نگیرد. جزئیات بیشتر و تکمیلی‌تر خدمات و متقاضیان در شیوه‌نامه‌های مرتبط با هر خدمت تعیین شده است.

خدمات فوق با حمایت هدفمند کانون و توسط کارگزاران منتخب صورت می‌گیرد. ثبت موقت یا پروویژنال جزء اولویت‌های حمایتی کانون نبوده و در موارد خاص ارائه می‌گردد. برای اطلاع از شیوه‌نامه، فرآیند انجام خدمات و شناخت شرکت‌های کارگزاری به منو خدمات و حمایت‌ها در سایت کانون به نشانی patentoffice.ir مراجعه نمایید.

به منظور شکل‌گیری و ارتقاء قابلیت‌های اکوسیستم نوآوری ایران در توسعه و بهره‌برداری از دارائی‌های فکری، مجموعه تمهیدات و برنامه‌های حمایتی ویژه‌ای از سوی کانون مدیریت دارایی‌های فکری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری اتخاذ شده است.

در این راستا، استفاده از توان و ظرفیت بخش خصوصی و تقویت و توانمندسازی کمی و کیفی کارگزاران سرلوحه مجموعه کانون در تلاش برای ساختن اکوسیستم نوآوری با محوریت توسعه دارائی‌های نامشهود به عنوان گزاره ارزش در این اکوسیستم قرار دارد.

در تحقق اهداف ابلاغی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان، چهار محور تعریف شده است که عبارتند از:

۱. ترویج و فرهنگ سازی؛
۲. حمایت از حفاظت دارایی‌های فکری؛
۳. تدوین اسناد راهبردی مدیریت دارایی‌های فکری؛
۴. تدوین اسناد حقوقی مرتبط با دارایی‌های فکری.

همچنین ذیل این محورها ۲۰ خدمت ارائه می‌شود. این خدمات به ترتیب پس از تأیید کارگزاران تخصصی حوزه و

موت کورت مالکیت فکری آکسفورد

فرصتی برای تجربه و یادگیری در سطح بین المللی

بین آکسفورد، منافع و فرصت‌های ارزشمند و گران‌بهای را ارائه می‌دهد:

۱ فرصت مطالعه و تحقیق عمیق در حوزه حقوق مالکیت فکری: دانشجویان درکی عمیق از ظرایف و پیچیدگی‌های حقوق مالکیت فکری به دست می‌آورند و به موضوعات پیشرو و روندهای نوظهور که چشم‌انداز جهانی نوآوری و خلاقیت را شکل می‌دهند، می‌پردازند.

۲ تقویت مهارت‌های حقوقی: این رقابت، مهارت‌های حقوقی ضروری از جمله تحقیق، نگارش، تجزیه و تحلیل و فن دفاع شفاهی را پرورش می‌دهد و دانشجویان را برای عرصه‌های حرفه‌ای در حوزه حقوق مالکیت فکری و زمینه‌های مرتبط آماده می‌سازد.

۳ فرصت شبکه‌سازی جهانی: شرکت‌کنندگان با هم‌تایان خود از سراسر جهان ارتباط برقرار می‌کنند و شبکه‌های جهانی از افراد هم‌اندیشه و علاقه‌مند به حقوق مالکیت فکری را شکل می‌دهند. این ارتباطات می‌تواند به دوستی‌های طولانی مدت، فرصت‌های همکاری و روابط حرفه‌ای ارزشمند بدل شود.

۴ فرصت‌های شغلی: شرکت در موت کورت حقوق مالکیت فکری بین‌المللی آکسفورد، دستاورد افتخارآمیزی است که دانشجویان را در بازار کار رقابتی متمایز می‌کند. این امر نشان دهنده توانمندی حقوقی، تعهد به حقوق مالکیت فکری و ظرفیت درخشش در محیط آکادمیک چالش برانگیز است. در حقیقت شرکت در چنین رویدادی فرصت مناسبی را برای تقویت مهارت‌های نرم که در بازار کار نقش تعیین‌کننده‌ای را ایفا می‌کنند، فراهم می‌کند.

برای شرکت و ثبت‌نام در این رقابت، دانشجویان حقوق از دانشگاه‌های سراسر جهان برای شرکت در مسابقه موت کورت حقوق مالکیت فکری آکسفورد، واجد شرایط هستند. بر اساس قواعد مسابقه (نسخه ۲۰۲۴)، هر دانشجوی کارشناسی یا کارشناسی ارشد حقوق و دکتری، واجد شرایط برای شرکت در مسابقه موت کورت حقوق مالکیت فکری آکسفورد به‌عنوان عضو تیم است. علاوه بر این، هر تیم می‌تواند متشکل از دو یا سه عضو باشد که همگی در یک دانشگاه یا موسسه آموزش عالی واحد مشغول به تحصیل باشند. هر دانشگاه یا موسسه نیز تنها می‌تواند یک تیم را برای شرکت در این مسابقه معرفی نماید. امید است که با حضور تیم دانشگاه علامه طباطبائی در مرحله شفاهی به عنوان اولین تیم ایرانی، حضور تیم‌های ایرانی بیش از پیش در موت مالکیت فکری دانشگاه آکسفورد هموار شود و این حضور، آغازی باشد برای درخشش بیش از پیش ایران در این عرصه.

ریحانه آشتیانی

دانش آموخته حقوق تجارت بین‌الملل

«موت کورت مالکیت فکری آکسفورد» از سال ۲۰۰۳ و همه ساله توسط مرکز تحقیقات مالکیت فکری آکسفورد (OIPRC) برگزار می‌شود. هدف اصلی برگزاری این موت، تشویق دانشجویان به واکاوی عمیق موضوعات چالشی مالکیت فکری توأم با پرورش مهارت‌های تیمی است. به‌طور کلی موت کورت مالکیت فکری دانشگاه آکسفورد که شبیه‌ساز Supreme Court انگلستان می‌باشد، در دو مرحله کتبی و شفاهی برگزار می‌شود. در مرحله مقدماتی (کتبی) تیم‌های شرکت‌کننده موظفند دو لایحه (با رعایت شرایط شکلی و ماهوی) از طرف تجدیدنظر خواه و تجدیدنظرخوانده پرونده به پتل مسابقات ارسال کنند. مرحله کتبی پیش‌نیاز و شرط حضور در مرحله شفاهی است به گونه‌ای که تنها ۲۸ تیم برتر دور کتبی، به دور نهایی (شفاهی) که به حضوری برگزار می‌شود، دعوت می‌شوند.

در بیست‌ویکمین دوره از موت مالکیت فکری آکسفورد، تیم دانشگاه علامه طباطبائی (با حمایت موسسه MIS و معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری) متشکل از آقایان علی کاملی (دانشجوی ارشد حقوق مالکیت فکری دانشگاه علامه طباطبائی) و احسان گردابی (دانشجوی ارشد حقوق تجارت بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبائی)، به مربی‌گری ریحانه آشتیانی (دانش آموخته ارشد حقوق تجارت بین‌الملل دانشگاه علامه طباطبائی)، برای اولین بار به‌عنوان یک تیم ایرانی پس از کسب امتیاز لازم در دور کتبی، به عنوان یکی از ۲۸ تیم برتر جهان، به دور شفاهی دعوت شد.

در دور شفاهی مسابقات که از تاریخ ۱۳ الی ۱۶ مارچ در دانشکده حقوق دانشگاه آکسفورد برگزار شد، تیم دانشگاه علامه طباطبائی با تیم‌هایی از کشورهای کانادا (Queens University)، انگلستان (University of Sheffield) و هند (National Law University Delhi) و Damodaram Sanjivayya National Law University به رقابت پرداخت.

تیم دانشگاه علامه طباطبائی در مرحله شفاهی نیز، با کسب امتیاز برتر از تیم دانشگاه Queens University کانادا و رقابتی برابر با تیم‌های هند تجربه درخشانی را رقم زد. در این مسابقات قضاوت، وکلای اساتید زنده و مطرح در عرصه حقوق مالکیت فکری، به عنوان قضاوت دور شفاهی حضور داشتند. فراتر از هیجان رقابت علمی، موت کورت حقوق مالکیت فکری

شرکت در موت
کورت حقوق
مالکیت فکری
بین‌المللی
آکسفورد،
دستاورد
افتخارآمیزی است
که دانشجویان را
در بازار کار رقابتی
متمایز می‌کند

۳۱

گزارش

با ما به زیر چتر بیا تا با هم شکوه باران را دو چندان کنیم

سرگذشت باز شدن چتر مالکیت فکری، برای حفاظت از کسب و کار

۱ مالکیت فکری به مثابه یک اکوسیستم

در قسمت اول درباره تاریخچه مالکیت فکری و تاثیر آن بر رشد علم و فناوری و نوآوری بحث شد. خانم دکتر میترا امین‌لو، یکی از برجسته‌ترین فعالان حوزه مالکیت فکری و مدیر کانون مدیریت دارایی‌های فکری، حامی این پادکست، به‌عنوان اولین مهمان، به دعوت چتر از تاریخچه مالکیت فکری گفتند.

۲ آنچه که باید از ثبت اختراع و کارکرد آن بدانیم

در قسمت دوم تمرکز گفت‌وگوها بر بحث ثبت اختراع و بخشی از کارکردهای اقتصادی آن در کسب و کار معطوف شده بود. آقای دکتر مرتضی رضایپور (مدیر دفتر مالکیت فکری پژوهشگاه نیرو و فعال حوزه مالکیت فکری) به سه شرط اختراع‌پذیری اشاره کردند و از این موضوع گفتند که چه زمانی باید یک اختراع را ثبت کرد و آیا اصلاً ثبت اختراع همیشه درست است؟

۳ طرح صنعتی و ارزشی که برای کسب و کار ایجاد می‌کند

در قسمت سوم راجع به موضوع طرح صنعتی، ثبت آن و ارزشی که برای کسب و کار ایجاد می‌کند گفت‌وگو شد. آقای بیژن نصیری اعظم (مؤسس و مدیر مجموعه دانش‌بنیان خدمات مالکیت فکری نو فن حامی البرز، بنیان‌گذار پایگاه جست‌وجوی اختراعات و علائم

پادکست چتر، پرمخاطب‌ترین پادکست فارسی حوزه مالکیت فکری است که فصل اول آن در ده قسمت با حمایت کانون مدیریت دارایی‌های فکری و طراحی و اجرا مجموعه کارافام، در پاییز و زمستان ۱۴۰۲ تولید و منتشر شد.

در فصل اول این پادکست خیلی ساده از مالکیت فکری در کسب و کار گفته شد. پادکست چتر جایی است که در آن راجع به مباحث حقوقی و مدیریتی مربوط به حفاظت و بهره‌برداری تجاری از ایده‌ها، اختراعات، آثار هنری، علائم تجاری، طرح‌ها و نوآوری‌های انسانی گفت‌وگو می‌شود. در این پادکست، با دعوت از کارشناسان، حقوقدانان، نویسندگان، مخترعان، فناوران و کارآفرینان مختلف، تجربیات و دیدگاه‌های آن‌ها در زمینه مالکیت فکری شنیده می‌شود و سعی شده به بررسی قوانین و مقررات جاری و چالش‌های پیش رو در این حوزه پرداخته شود. در میان اپیزودها، از داستان‌های قدیم و جدید مرتبط به موضوع کلی آن قسمت نیز روایت شده تا شنوندگان بتوانند از راهکارهای عملی و کارآمد برای حفظ، مدیریت و توسعه مالکیت فکری در سازمان خودشان استفاده کنند.

انتشار فصل اول پادکست چتر با موضوع «مالکیت فکری به مثابه یک اکوسیستم» از چهارشنبه ۱۹ مهر ماه آغاز شد و هر دو هفته یکبار با پرداختن به یکی از اقسام مالکیت فکری ادامه پیدا کرد.

تفاهم‌نامه بین کانون و انجمن حقوق مالکیت فکری

بهره‌برداری از دارایی‌های فکری و همکاری‌های بین‌رشته‌ای اصلی‌ترین رویکرد این تفاهم‌نامه است. در راستای توسعه اکوسیستم نوآوری مالکیت فکری در کشور و بهره‌مندی از توان و ظرفیت بازیگران متنوع اکوسیستم و ایجاد زمینه همکاری بر مشارکت طرفین در خصوص برنامه‌ریزی، حفاظت و مدیریت دارایی‌های فکری با محوریت فناوری‌های راهبردی و دارای اولویت در سطح ملی تاکید شد. ایجاد تجمع دانشی در حیطه دارایی‌های فکری با هدف

با هدف ترویج، فرهنگ‌سازی، برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه فناوری و کمک به بهره‌برداری از دارایی‌های فکری و فعالیت‌های بین‌رشته‌ای، فیما بین کانون مدیریت دارایی‌های فکری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری و انجمن حقوق مالکیت فکری ایران تفاهم‌نامه همکاری در روزهای پایانی اسفند ۱۴۰۲ منعقد شد. گسترش همکاری و مشارکت طرفین با هدف ترویج، فرهنگ‌سازی، برنامه‌ریزی و مدیریت توسعه فناوری و کمک به

اطلاق می‌شود که اساساً برای عموم شناخته شده نیست و مزیت رقابتی را برای صاحبشان فراهم می‌کند. اسرار تجاری می‌توانند شامل فرمول‌ها، الگوها، طرح‌ها، فرآیندها و روش‌ها و انواع دیگر اطلاعاتی باشند که توسط مالک به هر دلیل، مخفی نگه داشته می‌شود تا مزیت رقابتی آن در بازار حفظ شود.

۸ هوشمندی در تنظیم قراردادهای مالکیت فکری

در قسمت هشتم با دعوت از یک مهمان بسیار پرمهر و دانشمند، آقای دکتر محمد هادی میرشمسی (مدیرعامل مجموعه مه‌سام آی پی)، راجع به بحث قراردادهای مالکیت فکری صحبت شد و تمرکز بحث بر این بود که چطور می‌توان از مشکلات رایجی که در هنگام تنظیم این قراردادهای مالکیت فکری به وجود می‌آید جلوگیری کرد.

۹ دانایی، لازمه توانایی

در قسمت نهم از فصل اول پادکست چتر با حضور آقای دکتر سیامک اسلامی (رئیس مرکز مالکیت معنوی ایران) از اهمیت یادگیری موضوع مالکیت فکری گفته و به پاسخ این سوال اشاره شد که چرا و به چه دلایلی باید اقسام مختلف مالکیت فکری رو یاد بگیریم؟ و چالش و اشتباهات ثبتی افراد در هر قسم چه مواردی هستند؟

۱۰ مالکیت فکری تنها ثبت نیست

در قسمت آخر این فصل با سید کامران باقری (مدیرعامل مرکز نوآوری اسمایلینو) راجع به موضوع مدیریت دارایی‌های فکری گفت‌وگو شد و تاکید شد که مقوله مدیریت دارایی فکری، صرفاً معطوف به ثبت نیست! در این قسمت داستان‌های جالبی هم از مدیریت دارایی‌های فکری در دنیا روایت شد. شیگنکو شینگو متخصص برجسته و مدیر تولید شرکت تویوتا معتقد بود که در مدیریت کردن خطرناک‌ترین نوع ضایعه، اتلافیه که ناشناخته باقی بماند! و این نقل قول آکاری شد بر بحث هیجان انگیز قسمت آخر پادکست چتر.

در ادامه، در فصل دوم، برنامه‌ریزی تولیدکنندگان بر آن است تا به نقش حیاتی مالکیت فکری در موفقیت تجاری بپردازند. از ثبت اختراع گرفته تا علائم تجاری، می‌شنویم که چگونه کسب‌وکارها می‌توانند دارایی‌های فکری خود را به صورت استراتژیک مدیریت کنند.

نشانی پادکست در شبکه‌های اجتماعی @Chatr.podcast است و علاقمندان به این حوزه می‌توانند از طریق کانال تلگرام و صفحه چتر در گس‌باکس آن را دنبال کنند.

تجاری دارکوب و دانش‌آموخته ارشد مدیریت کسب‌وکار) در مورد تجربیاتشان در تعامل با درخواست‌کنندگان و ادارات ثبتی در خصوص طرح صنعتی گفتند.

۱۴ آیا در ایران کپی رایت داریم؟

کپی رایت طبق تعریف سازمان جهانی مالکیت فکری یک اصطلاح قانونی است که برای توصیف حقوقی که پدیدآورندگان بر آثار ادبی و هنری خود دارند استفاده می‌شود. آثار تحت پوشش کپی رایت از کتاب، موسیقی، نقاشی، مجسمه و فیلم گرفته تا نرم‌افزارهای رایانه‌ای، پایگاه داده‌ها، تبلیغات، طرح‌ها و نقشه‌های فنی را شامل می‌شود. در قسمت چهارم، خانم افسانه عابدین (وکیل پایه یک دادگستری و کارشناس ارشد حقوق بین‌الملل) تجربیات خود را در زمینه کپی رایت به اشتراک گذاشتند.

۱۵ آیا علامت تجاری و برند با هم یکی هستند؟

در قسمت پنجم از پادکست با همراهی خانم حمیده زابلی (کارشناس ارشد مالکیت فکری، مدیرعامل موسسه حقوقی بیان)، علامت تجاری به عنوان نوعی از اقسام دارایی فکری محافظت‌پذیر معرفی شد. در حالی که برند در واقع تصویر کلی یک کسب و کار است، اما با علامت تجاری اندک تفاوت‌هایی دارد. بسیاری از افراد از یک علامت تجاری برای برندسازی بخشی از کسب و کار خود استفاده می‌کنند. با این حال، علامت تجاری به تنهایی یک برند محسوب نمی‌شود اما بخشی از تصویر بزرگتر یعنی برند هست.

۱۶ نشان‌های جغرافیایی و نحوه حفاظت از آنها

با زهره مومنی (دانش‌آموخته کارشناسی ارشد حقوق مالکیت فکری و حقوق تجارت بین‌الملل از دانشگاه فیریبورگ سوئیس) مهمان قسمت ششم راجع به نشان جغرافیایی یا Geographical Indication یا به اختصار GI صحبت شد، گفته شد که موضوعی بی‌ارتباط به حال و هوای جشن‌ها، فرهنگ و سنت‌های زیبای ایران در زمان پخش (شب یلدا) نبود. این دسته از دارایی‌های فکری، ماهیت ملی دارند و معمولاً اقدام به حفاظت از آنها هم به واسطه انجمن‌ها و نهادها انجام می‌شود.

۱۷ چگونه سر تجاری یک مال محسوب می‌شود؟

با مریم رحیمی (وکیل پایه یک دادگستری) در قسمت هفتم راجع به موضوع راز تجاری گفت‌وگو شد. اسرار تجاری به اطلاعات محرمانه‌ای

بستر نظام بروکری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان در این تفاهم نامه تاکید شده است. توسعه محتوای عمیق مکتوب و چند رسانه‌ای برای گروه‌های مخاطب متنوع از طریق ایجاد زمینه‌های نشر آثار پژوهشی، ترویجی و تحقیقاتی در قالب نشریات و فایل صوتی و تصویری آنلاین، پادکست و... مورد تاکید طرفین بود. همچنین استفاده از ظرفیت‌های فیزیکی و مجازی طرفین در برگزاری رویدادهای آموزشی و همکاری در ارائه خدمات حقوق مالکیت فکری به متقاضیان حقیقی و حقوقی در حیطه علم، فناوری و نوآوری با همکاری و هم‌افزایی طرفین در مسیر این تفاهم پیگیری خواهد شد.

سیاستگذاری از اهداف محورهای مهم این تفاهم‌نامه است و حمایت از پایان‌نامه‌های مرتبط با مالکیت فکری در دستور کار این تفاهم نامه قرار گرفت که اولین فراخوان آن با عنوان «آی‌پی‌تزا» نیز اعلام شد. ترویج و فرهنگ‌سازی از مسیر برگزاری نشست‌ها و رویدادهای مشترک آموزشی، ترویجی، فرهنگ‌سازی و سیاست‌پژوهی محور دیگر این تفاهم‌نامه است. در این مسیر طرفین بر اطلاع‌رسانی در زمینه دوره‌های آموزشی و نیازسنجی کانون و انجمن تاکید نمودند. اشتغال جوانان از جدی‌ترین چالش‌های امروز نیروی کار است. برنامه کارورزی برای دانشجویان و فارغ‌التحصیلان حوزه مالکیت فکری در راستای توانمندسازی اکوسیستم فناوری و نوآوری در

فن تز؛ تجربه سفر فناورانه

می‌کنند، از اینجا مرحله پایانی ارزیابی؛ یعنی ارزیابی محتوایی کلید می‌خورد و در این مرحله، تعدادی از طرح‌ها برنده می‌شوند. برای پایان‌نامه‌های برتر پروژه توسعه فناوری تعریف می‌شود.

توسعه فناوری

حمایت معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان از طرح‌های برگزیده از جنس حمایت حفاظت (PCT) خواهد بود و کوشش می‌شود تا پایان‌نامه‌ها از سطح (TRL ۳) به سطح بازار بیاید. برای تحقق مسیر چشم توسعه فناوری، با ستادهای راهبردی هماهنگی شده است تا طرح‌های برگزیده به ستادهای مربوطه، ارجاع و برای آنها پروژه توسعه فناوری تعریف شود و در این مسیر، هر نیازی به حمایت ثبتی بود، کنار تیم خواهیم بود. یک صنعت بسته به حیطه فن تز اعلامی از مواد پیشرفته تا صنایع غذایی و سایر حیطه‌ها.

این پروژه توسعه فناوری از مسیر ستادها حدود یکسال طول خواهد کشید، برای گام بعدی صنعت در کنار تیم‌ها خواهند بود. این صنعت به شکل توامان به توسعه محصول و بازار کمک می‌کند. یعنی یک محصولی را از سطح آمادگی فناوری شش تا حدود هشت ارتقا می‌دهد و کسانی که گام دوم را با موفقیت پشت سر گذاشته باشند، وارد گام سوم می‌شوند در این فاز ممکن است حفاظتی از جنس علامت تجاری و طراحی صنعتی نیاز داشته باشند که مرکز توسعه فناوری راهبردی و به ویژه کانون مدیریت دارایی‌های فکری در کنارشان خواهد بود.

از القاء حس امید به جوانان تا استمرار در توسعه یک فناوری

فن تز، برای یک سفر چند ساله طراحی شده است، به رغم اینکه ممکن است برنامه فن تز یک نرخ شکستی هم داشته باشد چرا که همه فناوری‌ها به بازار نمی‌رسند ولی برای معاونت مهم است که چند پیام را به جامعه منتقل کند:

نخست، مداومت و استمرار در توسعه یک فناوری به صورت گام به گام برای اینکه به بازار هدف خود برسد؛ دوم، علامت‌دهی به سیستم دانشگاهی اعم از دانشجو و هیات علمی تا با نگاه به توسعه فناوری‌های آینده و راهبردی پایان‌نامه‌های‌شان را تعریف‌کنند و موضوعات پایان‌نامه‌ها از عمق دغدغه‌ها و روندهای جدی فناوری دنیا بر بیاید. سوم، القاء حس امید به جوانان دانشجو و فرهیخته که اگر روی یک حوزه داغ فناوری کار می‌کنند ما کنارشان هستیم و در طول مسیر شما را منتورینگ و حمایت می‌کنیم و این تمام مدل مفهومی فن تز است.

کریم عبدی زاده

کارشناس تجاری سازی کانون مدیریت دارایی‌های فکری

دانشجویان و اساتید در حوزه فناوری‌های راهبردی پروژه‌ها و ایده‌هایی را در دست دارند، اما اگر به این پروژه‌ها، بر اساس سطح آمادگی فناوری نگاه کنیم در می‌یابیم که این پایان‌نامه‌ها قرار نیست در دانشگاه از سطح ۳ بالاتر بیایند و چون مسیری برای ادامه پیدا نمی‌کند، تلاشی که دانشجو در مقطع تحصیلات تکمیلی انجام می‌دهد، عملاً ایترا می‌ماند و کشور هم بی‌نصیب. با هدف امیدآفرینی در میان دانشجویان تحصیلات تکمیلی و جهت دهی به پایان‌نامه‌های دانشگاهی برنامه «فن تز» برگزار شد. مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی در برنامه فن تز، می‌کوشد برای این دانشجویان و اساتید مسیر سفری را طراحی کرده و آن‌ها را برای ورود به جامعه و بهره‌برداری یاری کند.

چطور می‌توان سطح آمادگی فناوری را ارتقا داد؟

برای تحقق این مهم (ارتقا سطح آمادگی فناوری پروژه‌های دانشجویی) اولین فراخوان فن تز از اول مرداد ماه ۱۴۰۲ کلید خورد. همه دانشجویان مخاطب برنامه بودند اما شرایطی هم در این خصوص مدنظر بود:

پایان‌نامه تصویب شده باشد و بخشی از پروژه انجام یافته باشد و دستاوردهای آن آماده ارائه باشد؛

ارائه در کنفرانس یا به صورت مقاله نشده باشد، چون انتشار باعث می‌شود نوآوری که شرط ثبت اختراع است، از بین برود و دیگر امکان حمایت برای ثبت اختراع وجود ندارد.

نحوه ارزیابی آثار در فن تز

آثار ارائه شده، در سه مرحله ارزیابی فرمی، شکلی و محتوایی صورت می‌گیرد، در ارزیابی فرمی، قالب کار بررسی می‌شود؛ یعنی، اگر فردی در این فراخوان، مقاله ارسال کرده باشد، در همین مرحله رد و از چرخه ارزیابی خارج می‌شود. در مرحله دوم به لحاظ شکلی کارها را بررسی می‌شود؛ اینکه به چه میزان در حیطه فناوری‌های راهبردی می‌گنجد که عملاً در این مرحله هم، تعدادی از پایان‌نامه‌ها ریزش می‌کنند و برای آنها که باقی بمانند یک برنامه ریزی آموزشی طراحی شده است که اعم از اینکه اختراع چیست، چطور باید متن اختراعی نوشت و ... در این راستا، برنامه‌ای طراحی کرده و برای طرح‌های برگزیده ارسال می‌شود و دانشجویان شروع به نگارش متن طرح

- نخبه کسی است که در تبدیل ایده به خدمت به دنبال علم نافع و ارزش آفرینی است.
- فن تز به دنبال تبدیل گزاره‌های علمی حاصل از پایان‌نامه‌های دانشجویی به مفهوم توسعه فناوری است.
- ثبت اختراع یک امر تشریفاتی نیست.
- هرچقدر در مسیر نافع بودن علم و فناوری و نشر آن حرکت کنیم در واقع در مسیر احیای شرف علم و فناوری حرکت کرده‌ایم.
- باید برای افق‌های توسعه فناوری صبوری کرد. تلاش کرد تا ضمن یادآوری هنر مهندسان و فناوران ایرانی در گذشته‌های دور، فناوران را به کارهای بزرگ و ماندگار دعوت کرد.

Intellectual Property

پذیرفته شدگان فراخوان آی پی تر

عرفان باقری چیزه

- چالش‌های حقوق قراردادی
- لیسانس هوش مصنوعی
- دانشگاه شهید بهشتی

فاطمه خرم طریق

- مقررات TPP در حوزه مالکیت فکری و مقایسه آن با مقررات تریپس
- دانشگاه علامه طباطبائی

نازنین زهرا عربزاده

- ابعاد و چالش‌های حقوقی فناوری‌های ذهن خوان
- دانشگاه شهید بهشتی

محمد مهدی امیدپور

- مطالعه تطبیقی شروط حمایت از نام تجاری و احکام آن در حقوق ایران و اروپا
- دانشگاه قم

فاطمه احمدپور بیزکی

- ارائه راه‌کارهای سیاستی در جهت ارتقای نظام مالکیت فکری ایران در حوزه گردشگری
- دانشگاه مازندران

زهرا یوسفی

- مطالعه تطبیقی روش پیش‌آزمایشی در ثبت طرح‌های صنعتی
- دانشگاه قم

سید محسن ابطحی

- چالش‌های قراردادی در قراردادهای لیسانس بازی‌های رایانه‌ای ورزشی
- دانشگاه شهید بهشتی

مالکیت فکری و اهداف توسعه پایدار:

ساختن آینده مشترک برای همه

با نوآوری و خلاقیت

#WorldIPday
wipo.int/ipday

